GERÇEĞE DOĞRU

zafer

BİLİM-ARAŞTIRMA • KÜLTÜR-SANAT DERGİSİ

543. SAYI
MART
2022

FİYAT:
17 TL

**EVİMİZDE OLMASI GEREKEN
İLK YARDIM OTLARI**

**DUYGULU ROBOTLAR,
DUYGUSUZ İNSANLAR ZAMANI**

**EKONOMİK KRİZDE
EV YÖNETIİMİ NASIL OLMALI?**

SODOM VE GOMORE NEREDE?

**YANAN KALBE DEVÂSIN
SEN YÂ RASULALLAH!..**

**ÇOCUKLARIMIZDAN
ALLAH'A DAİR SORULAR**

ÇANAKKALE ZAFERİNİN
MANEVİ KODLARI

Sizlerle

Mart 2022

Merhaba sevgili dostlar,

Nefes almak, yaşadığını hissetmek güzel... Şöyle bir silkinmek, unuttuğun tozlanmış defterine kuvvetli bir nefesle üflemek, ortalığı toza dumana katmanın muzipçe zevkine varmak... Tekdüzelik, hareketsizlik yokluğu hatırlattığı için sıkıntı veriyor insana. Harekete gelmek, silkelenmek lazım... Üç aylar bunun için de fırsatlar aralıyor bize. Ve, kalbin ayların ortasındayız, geldi geçiyorlar. Ruhumuzun derin nefesler alma fırsatları, bol maneviyatlı havasıyla üç aylar... Özellikle, defterimizin tozunu attıracağımız şehr-i Ramazan.

Ramazan'da nefes almayı öğreniyoruz.

Burada her şey geçici; bu ise ebed ebed diye atan kalbimizi sıkıştırıyor. Faniliğin sıkıştırdığı kalbimize, ahireti bilmek nefes aldırıyor.

Ayrılığın eline verdiklerimizle nefesimiz de gidiyor, boğuluyoruz adeta. Tekrar buluşacağımızın müjdesi ile nefes alıyoruz.

Ramazan'da ufkumuz, kayıtlardan, sebeplerden, çaresizliklerden örülü duvarlar arasından kurtuluyor. Bereketi yaşıyoruz Ramazan'da. Biz elimizden geleni yaptığımızda gücümüzün ötesini Rabbimiz tamamlıyor. Ümidimizle nefesleniyoruz.

Allah'ın, her şeyin sahibinin, her şeye hâkim olanın, her şeye kâdir olanın bize açtığı alanın güvenli havasını soluyoruz. Her ümit ettiğini verecek, her korktuğundan emin edecek rahmet ve kudret sahibi bir Rabbin emrini tutmak, itaatine girmek, dünyanın zehirli özgürlük havasına bedel nefes aldırıyor bize.

Her ney olursa olsun, bir şeye hayalen de olsa beka vermeden sevemeyen bu insan, ahireti bilmeden nasıl nefes alabilir ki bu fanilikler diyarında...

Marifet, tefekkür, ibadet, zikir, tövbe; ağırlıklarından kurtarıp yüceltiyor insanı. Manzara yukarıdan daha net görünüyor; helalden, haramdan uzayıp giden yolların sonu görülüyor. İmanıyla buradan ahireti görüyor mümin. Ramazan ebediyete bağlıyor çıkmaz sokakları.

Nefesimizi kesen krizler, salgınlar, belirsizlikler için tam bir nefeslenme fırsatı oluyor Ramazan. Nefes alıyoruz Ramazan'la; aldıkça oluyoruz. Çok iyi anlıyoruz ki, maneviyatımızı ihmal ettikçe ölüyoruz. Aslında her gün ya olarak, ya ölerek yaşıyoruz...

Üç aylar ve özellikle Ramazan hayatımıza hayat oluyor. Şimdi hayat defterimizin üzerine konmuş tozu kiri, günahı kusuru ne varsa, bu manevi mevsimde kazandığımız güçlü nefesle üfleyelim hepsine. Tozunu attıralım hayat defterimizin, mahşerde sonsuz bir rahatlama ve sevinçle, sağımızdan alacağımız bir defter olsun inşaallah...

Ramazanınızı şimdiden tebrik ediyor, dualarınızı bekliyoruz.

...

Mart sayımızın hazırlığında emeği ve katkısı olan tüm dostlarımıza teşekkür ediyoruz.

...

Gayret, çalışmak, sefer bizim; zafer Allah'ın.

— Editör

zafer

Ulusal Süreli Yayın

Mart, 2022 / Sayı: 543

Fiyatı: 17 TL (KDV dahil)

İmtiyaz Sahibi:

Zafer Bilim Kültür Yardımlaşma Derneği

İktisadi İşletmesi

Şirket Adına Yetkili: Cavit Çağlar

Genel Yayın Yönetmeni: Prof. Dr. Sefa Saygılı

Yazı İşleri Müdürü ve Editör: Suat Ünsal

Kapak Grafik-Tasarım: Mücahit Taşkın

Abone Servisi: Betül Büken - Sibel Aydın - M. Çağla Karaca

abone@zaferdergisi.com

Gerçeğe Doğru Zafer Dergisi

Adres: Orta mah. Pazar geçidi sk. No: 20 Adapazarı, Sakarya

Abone Merkezi ve İletişim Adresleri

Orta mah. Pazar geçidi sk. No: 20 Adapazarı, Sakarya

www.zaferdergisi.com / zaferabone@gmail.com

İRTİBAT TELEFONLARI: 0 549 505 60 01 - 02 - 03

Nasıl Abone Olabilirsiniz?

Dergimize abone olmak ve yenilemek için telefonla arayabilirsiniz.

zaferabone@gmail.com adresine

isim, adres, telf. ve e-mail bilgilerinizi yollayabilirsiniz.

Abone Ücretleri

Yurt İçi abone ücreti (12 sayı, 1 yıllık): **200 TL** /KDV dahil

Yurt Dışı abone ücreti (12 sayı, 1 yıllık): Avrupa **45 EURO**

ABD: **55 USD** - Avustralya: **65 AUD**

Abone Ücretini Nasıl Ödeyebilirsiniz?

1- Kredi kartı numaranızı bize bildirerek ya da internet sitemizden ödeme yapabilirsiniz.

2- Bir PTT şubesine giderek POSTA ÇEKİ hesabımıza yatırabilirsiniz. (Lütfen posta çeki üzerine isminizi yazmayı unutmayınız.)

POSTA ÇEKİ HESAP NO: 170 880 68

Alıcı adı: Zafer Bilim Kültür Yardımlaşma Derneği İktisadi İşletmesi

3- Ayrıca aşağıdaki BANKA HESAP nolarına abone ücretinizi ödeyebilirsiniz.

Banka Hesap numaraları

Hesap Sahibi: Zafer Bilim Kültür Yardımlaşma Derneği İktisadi İşletmesi

TL HESAP NUMARALARI

(Hesap Sahibi: Zafer Bilim Kültür Yardımlaşma Derneği İktisadi İşletmesi)

-Kuveyt Türk Katılım Bankası İBAN: **TR18 0020 5000 0957 7519 4000 01**

-Türkiye Finans Katılım Bankası İBAN: **TR59 0020 6001 0903 7795 3900 01**

EURO ve USD HESAP NUMARALARI

(Hesap Sahibi: Zafer Bilim Kültür Yardımlaşma Derneği İktisadi İşletmesi)

-Kuveyt Türk Katılım Bankası

EUR: TR07 0020 5000 0957 7519 4001 02 BIC/Swift Code: KTEFTRIS

USD: TR34 0020 5000 0957 7519 4001 01 BIC/Swift Code: KTEFTRIS

Baskı-Cilt: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş. Cihangir Mahallesi Güvercin Caddesi No:3/1 Baha İş Merkezi, A Blok Kat:2 34310 Haramidere/İstanbul

www.mega.com.tr Tel: 0 212 412 17 00 Sertifika No: 44452

içindekiler

SATIR / ARASI

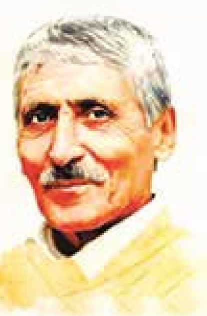
"Şaşılacak bir durumdur ki, faziletler güzel bulunur fakat, yapılması zor gelir; rezillikler çirkin sayılır ama kolaylıkla yapılır." (İbn Hazm)... Şimdi anladın mı kardeş, herkes iyilikleri övdüğü halde etraftaki kötülüklerin böyle yaygınlığını...

Söze değil işe bakmalıyız!

— Prof. Dr. Erol Göka

Gölgesinde otur amma,
Yaprak senden incinmesin.
Temizlen de gir mezara,
Toprak senden incinmesin.
— Abdurrahim Karakoç

Sözcüklerin gücünü
anlamadan,
insanların gücünü
anlayamazsınız.

— Konfüçyüs

İşleri bozuk giden ve düzensiz yaşaması yüzünden hayatı felce uğrayan bütün insanların başarısızlıkları, irade zayıflığı yüzündendir. İrade, durup dururken ve gelişi güzel yaşamakla güçlenmez. İradesini geliştirmek isteyen, kendi kendine birtakım prensip kararları almalı, herkesin yapamayacağı zor işleri yapmaya kendini alıştırmalıdır.

—Ahmet Muhtar Büyükçınar

Bizim yeniden yeryüzü karşısında, onun güzelliği, yabancılığı, eşsizliği karşısında şaşırmayı öğrenmemiz gerekiyor. Yeryüzü bilmece ve sırdır. Ona sömürülecek bir kaynak gibi davranırsanız onu zaten tahrip etmişsiniz demektir.

— Byung-Chul Han

Hristiyanlığın malı olmayan medeniyeti ona mal etmek, İslâmiyet'in düşmanı olan tedenniyi (geriliği) İslâmiyet'e dost göstermek; feleğin ters dönmesine işarettir.

— Bediüzzaman Said Nursî

Siz hiç içinde, apartman, site veya kat geçen bir türkü duydunuz mu? Ev ve evlerimiz sadece başımızı soktuğumuz bir barınak değildir; evlerimiz vatanımızdır.

— Kâmil Yeşil

İnsan sefaletin içindeyken zarûrî olanı arzular; zarûrî olana sahipse ihtiyacı arzular; ihtiyaç duyduğu şeye sahipse gereksiz olanı arzular; gereksiz olana sahipse ahlaksızlığı arzular; dolayısıyla da yeniden sefalete düşer.

— E. M. Cioran

Kitaptan niçin korkarlar? Bunu bir türlü anlayamadım. Kitaptan korkmak, insan düşüncesinden korkmak, insanı kabul etmemektir.

— Ahmet Hamdi Tanpınar

Bulutlar Ne Kadar Ağır?

ÜMİT ŞİMŞEK

"Rüzgârı rahmetinin önünde müjdeci gönderen de Odur. Nihayet o rüzgâr ağır bulutları yüklendiğinde Biz onu ölü beldelere gönderir, sonra ondan suyu indirir, o suyla da yerden her türlü ürünü çıkarırız. Ölüleri de kabirlerinden Biz böyle çıkaracağız. Umulur ki düşünür ve ibret alırsınız."
(A'râf Sûresi, 7:57)

Âlemlerin Rabbi, üzerimizdeki en büyük nimetlerini, günlük hayatın basitliği, sadeliği ve ucuzluğu içinde bize bağışlar: nefes alıp vermek, yahut gün ışığıyla ısınıp aydınlanmak gibi. Bunlar için biz hiçbir zahmet çekmeyiz, bir fatura ödemeyiz. Bu yüzden, eğer bilinçli bir şekilde bakışlarımızı bu tür nimetler üzerinde netleştirmezsek, kalın bir alışkanlık perdesi onları örter ve Allah'ın en büyük lütuflarını bizim dikkatimizden saklar.

Yağmur da böyle nimetler arasındadır. O, aslında, yeryüzündeki milyonlarca tür canlının sayısız bireylerine İlâhî rahmetin en büyük bir armağanıdır. Ve bu armağanın, sebepler açısından düşünürsek, pek büyük bir maliyeti vardır. Zira yeryüzünün bir köşesine bir damla yağmur yağdırmak için gerekli olan âlet ve malzeme, okyanuslardan, atmosferden ve güneşten daha aşağısı değildir.

Yağmurun hammaddesi okyanuslarda depolanmıştır. Ancak o acı ve tuzlu bir sudur, üstelik muhtaçların erişemeyeceği kadar uzaktadır.

Onu, daha da uzaktan, 150 milyon kilometre öteden gelen gün ışığı buharlaştırır, arıtır ve havaya kaldırır.

Havada, Yer ve Gökler Rabbinin emriyle bulutlar kurulur: hem de, Kur'ân'ın tanımladığı şekilde, ağır bulutlar.

Minicik, çelimsiz su molekülleri, Rablerinin gösterdiği şekilde bir araya gelirler, birbirlerine tutunurlar ve tonlarca ağırlığa erişirler.

O damlacıklardan yüzlerce ton bulut inşa edilir. İrili, ufaklı bulutlar şekilden şekle girerler. Yeryüzünün semâsında her an değişen tablolar çizilir.

Biz buradan baktığımızda, dağ gibi bulutların sessizce hareket ettiğini, kuş gibi oradan oraya uçtuğunu görürüz. Üstelik uçmak için onların bir şey yapması da gerekmez. Yine Rablerinin emriyle rüzgâr gelir, onları alır, götürür.

Bütün bunlar o kadar doğal bir şekilde ve sessizce olup biter ki, insanlar bilinçli bir şekilde bakmadıkları zaman, bu olayların kendiliğinden cereyan ettiğini zannederler. İşte, âyet-i kerime, bu hadiseye bir rahmet eseri olarak işaret ediyor ve gözümüzün önünü örten alışkanlık perdesini keskin ifadesiyle yırtıp atarak bizi gerçek dünya ile karşı karşıya getiriyor. Aynı zamanda, "ağır bulutlar" deyimi ile ayrı bir vurgu daha yaparak, bu rahmet mucizesinin önemli bir yönüne dikkatimizi çekiyor.

"Ağır bulutlar" sözü, bulutların muazzam birer su deposu olduğunu bize hatırlatıyor. Yer ve Gökler Rabbi, böyle depoların her birinde tonlarca, hattâ binlerce ton, hattâ yüz binlerce yahut milyonlarca ton su depolamıştır. Gözümüzün önünde bir pamuk yığını gibi uçup gidiveren mütevazi bir bulutun ağırlığı bile, büyük bir uçağın ağırlığından daha fazladır. Büyük fırtına bulutları ise, on binlerce Boeing 747'den meydana gelen dev bir filonun ağırlığına erişebilir!

Bu ağırlıklar uzun zaman havada kalmaz. Bulutlar, vakti erişip de Rablerinin kendilerine gösterdiği yere vardıklarında, yüklerini yeryüzüne boşaltırlar. Bir başka deyişle, başımızın üzerinde uçan binlerce jumbo jet bu defa başımıza konar. Eğer 50 kilometrekarelik bir alana yağan 1 cm'lik bir yağmurdan söz ediyorsak, bu demek olur ki, yarım milyon ton su, yahut yarım milyon tonluk bir bulut gökten tepemize inmiştir.

Tabii, biz, milyonlarca ton suyun göğe yükselmesi için bir zahmetin altına girmediğimiz gibi, onun yere inişinde de bir sıkıntıya düşmez, bunun için bir fatura da ödemeyiz. Halbuki yeryüzünde insanlar kendi âlemlerine dalıp gitmişken, onların üzerinde milyonlarca Boeing 747 uçuşuyor, bir o kadarı da etraflarına iniyor yahut yerden havalanıyor!

İşte, âyet-i kerime, "ağır bulutlardan" söz etmek ve bunları birer rahmet müjdesi olarak hatırlatmak suretiyle, dünya semâsını, Yer ve Gökler Rabbinin görünmez hazinelerinden rahmet taşıyan dev filolarla dolmuş bir halde gösteriyor.

Bu dev filolar her an bir yerden bir yere uçuşuyor.

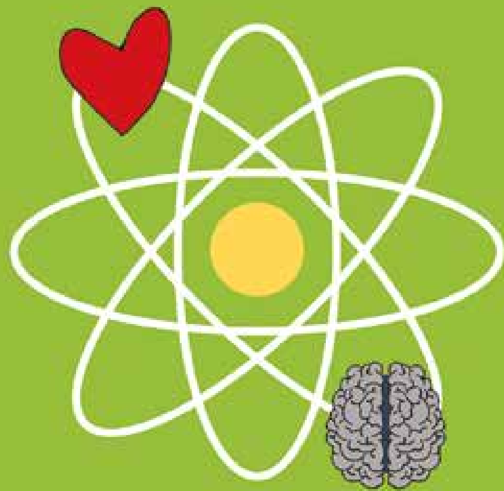
Her an bir yere Yer ve Gökler Rabbinin rahmetini boşaltıyor.

Her an yeni filolar kuruluyor, filolar dağılıyor.

Yer, gök ve denizler bir emir altında, muhteşem manevralara sahne oluyor.

Aşağıdan dualar yükseliyor, yukarıdan rahmetler iniyor.

Ve bütün bu manevralar, insana, her nefeste eriştiği sayısız nimetleri hatırlattıktan başka, bir de sonsuz bir hayat için dirilişi müjdeliyor. ❖

Şen Bilim

PROF. DR. KEMAL SAYAR

Bir açık oturum yapıyorduk, meslektaşlarımdan birisi, "Türkiye'nin derdi aydınlanma yaşamamış olmasıdır" deyiverdi. Bu yüzden geriydik, bu yüzden ilkeldik, bu yüzden toplumumuz şiddet üretiyordu. Kutsal ile aramıza bir türlü mesafe koyamamıştık. Bana pek naif gelen bu pozitivizmi tartışacak değilim, sadece 'bilimperest' olmanın dayanılmaz hafifliğinden dem vurmak istiyorum. Bilimsel zihniyet içinde boğuluyoruz. Geçmişte başka alanların emrinde olan ne varsa, bugün bilimin emrine amade, 'hazır ol'da bekliyor. Dünya bizim için bilimin açıkladığı gibi düzenli, doğrusal ve tahmin edilebilir bir yer olsun istiyoruz. Tek boyutlu, kurallara bağlı bir dünya fikri, hayatın karmakarışıklığını, hayatın içindeki sağlıklı keyfiliği bize yeterince açıklamıyor.

Bilime, Karl Popper'ın söylediği gibi, bir bilgi kütlesi olarak değil, varsayımlar sistemi olarak bakabilirsek, ondan tek başına bir yol gösterici çıkarma saplantısından da kurtulabiliriz. Bazen bu gerçeği bilim adamları da unutuverir. Buldukları kanıtların sadece bir bölümü ikna edici bile olsa, ne yiyeceğimizi, nasıl eğiteceğimizi, hangi ilaçları alacağımızı ve doğru bir hayatın nasıl olduğunu söylemeyi sürdürürler. 20. yüzyılın başlarında doktorlar Camel sigaralarının reklamında bulunmaktan çekinmiyorlardı: "Doktorlar en çok Camel içiyor!" 1960'larda yeterince iyi denenmemiş olan Thalidomid'in annelere pervasızca yazılabilmesi yüzünden, pek çok çocuk kolsuz bacaksız, ciddi doğum anormallikleriyle dünyaya gelmişti.

Ayrıca bilim adamlarını, bütün insanların ruhunu kirleten günahlardan bütünüyle uzak sayamayız. Onlar da herkes gibi para, güç, şöhret karşısında başı dönen, daha fazlasını isteyebilen kişiler. Bu yüzden bilim dünyasında da namussuzluğa az rastlanmaz. Onlar da tutku sahibidir, onlar da tarafgirdir. İşlerine gelmeyen düşünceleri kulvar dışına itmek, iktidarlarını tehdit eden verileri görmezden gelmek onlar için de bahis mevzuu olabilir.

Bilimin önceki birikimlerin üzerine inşa edildiği düşünülürse de çığır açan bilim adamları, hep çağdaşlarına tamamıyla zıt düşünceler öne süren, yenilikçi, günün revaçta düşüncelerinden uzaklaşan kişilerdir. Sürüden ayrılan kuşlar. Bilim insanları birbirinin omzuna çıkarak hakikate ulaşmaz, bazen birbirlerinin gölgesinden çekilerek, tırmanacak başka bir hedef bulmakla gerçeğe ulaşırlar.

Bilim elbette kendi eleştirisini de kendi içinde üretebilen bir kurum, eleştiri kadar saygıyı da hak ediyor. Bütün namussuzluklar bir yana, eğer ona hakikatin yegâne yol göstericisi rolü vermediysek, bilim bize pek çok konuda işe yarar bilgiler veriyor. Mesela psikoloji sahasındaki bazı araştırmalar bize kimi dinî ve felsefî içgörülerin doğruluğunu gösteriyor. Başarı ve refahın mutluluk için yetmeyebileceğini öğreniyoruz. Mesela Buda ve Spinoza'nın söylediği gibi, ani tatmin arzusuna direnmenin uzun vadede huzur ve mutluluk getirebileceğini anlıyoruz.

1970'lerde bir araştırmacı dört yaşındaki çocukların önüne harika bir pasta koyarak bir teklifte bulunmuş: "On dakikalığına çıkıyorum, pastaları yemezseniz size bir yerine iki pasta vereceğim." On dakika sonra çocukların sadece üçte birinin pastasını yememiş halde beklediği görülmüş. Araştırmacı bu çocukların hayatını on beş yıl sonra incelediğinde öz denetimi yüksek olan çocukların diğerlerine oranla hayatın her alanında daha başarılı olduğunu görmüş. Diğerleri ise erken yaşlarda alkolle, maddeyle tanışmış ve kabadayılık eder hale gelmişler. Tamahkârlık, ileriki yaşlarda bu şekilde kendisini göstermiş, öz denetimi olan çocukların tabağın ötesinde bir şeyi hayal edebildikleri için, ani tatminin sağlayacağı hazzın ötesini de tahayyül edebildikleri için pastayı hemen mideye indirmedikleri dile getiriliyor.

Sahip olmanın hazzının bir süre sonra solup gittiğini ve buna psikolojide habituasyon/adaptasyon gibi isimlerin verildiğini biliyoruz. Schopenauer bunu yüzyıllar önce söylemişti mesela. Yunus ve Mevlana da bize yüzyıllar ötesinden çok ama çok önemli içgörüler vermişlerdi. Bugün pozitif psikolojinin yüzlerce deneysel çalışma yoluyla kulağımıza fısıldadığı mutluluk formülü, semavi dinlerin binlerce yıldır söylediklerinden pek de farklı değil. Bilim, pozitivizmin esaret bağlarını kırdıkça, insanlığın ortak mirasıyla daha fazla buluşuyor, insana daha çok şey söylüyor. Böylece bilimin bizatihi kendisi şenleniyor, aydınlanıyor. ❖

HAZIR CEVAPLAR

HAZIRLAYAN: PINAR ÇAĞLAR

BU NASIL İŞ?

Necip Fazıl Kısakürek, oğlu Mehmet'i kırmaz ve onun ev ödevini yapar. Fakat ödevden 'orta' not alan Mehmet eve geldiğinde üzüntülü bir şekilde babasına sitem eder:

"Baba bu nasıl iş? Herkes seni edebiyatçı biliyor. Bense senin yaptığın ödevimden zar zor orta aldım."

Üstadın tebessümü dudaklarına yayılır ve der ki: "Üzülme evlat! Şarlo da kendisine benzeyenler yarışmasında sonuncu olmuştu."

(Mehmet Nuri Yardım'ın 'Edebiyatımızın Güleryüzü' kitabından)

• • •

KARŞI BİLDİRİYE CEVAP

Elli bilim adamı bir araya gelerek, Einstein için bir karşı bildiri yayınlamışlar. Bunu duyan Einstein'ın buna cevabı şöyle olmuş:

"Haklı olsalardı, bir kişi de yeterdi."

• • •

SENİN HAKKINDA KONUŞUYOR

Halid bin Velid'e "Filan kişi senin hakkında kötü konuşuyor" demişler.

O ise bunu diyene, ahirete imanın verdiği rahatlık ile şu cevabı vermiş:

"Kendi defteridir, dilediğini yazar."

• • •

BENİ ANLIYOR MUSUN?

"Seni anlıyorum" diyen insanlara W. Shakespeare şöyle cevap veriyor:

"Hissedemediğin bir şeyi anlayamazsın!.." ❖

Evimizde Olması Gereken İlk Yardım Otları

PROF. DR. FATİH SATIL

İlk yardım otları da olur muymuş demeyin. Bu yazıyı okuduğunuzda bana hak vereceksiniz. Hazımsızlığa bağlı bir karın ağrınız olduğunda, eliniz ya da bir yerinizde küçük bir çizik sonucu kanama olduğunda ya da bir arı sokması durumunda acil olarak öncelikle ne yaparsınız?

Bu gibi durumda geleneksel halk tıbbında kullanılan birçok bitki vardır. Bunlardan bazılarını kısaca tanıyalım:

Kantaron: Kesik ve çizikleri iyileştirmek ve hafif yanıklara karşı yara bölgesine kantaron yağı sürmek iyileştirmeyi hızlandırır.

Elma: Evde ütü ya da mutfakta sıcak yağ sıçramasıyla oluşan hafif yanıklarda, rendelenmiş elma hem ağrıyı azaltacaktır hem de iyileştirme sürecini hızlandıracaktır.

Elma sirkesi: Antiseptik ve antibakteriyel etkileriyle bilinen elma sirkesi bir pamuğa emdirilip arının soktuğu bölge silinir ve mümkünse pamuk o bölgede bir müddet tutulur.

Meyan (Biyan): Faranjit durumunda küçük bir parça meyan balı ya da meyan kökü pastil gibi ağızda emilebilir. Meyan ağız içi aftlarda ve uçuklarda da faydalı bir drogdur.

Zeytin yaprağı: Ağız içi aftlarda ve uçuklarda bir yaprak çiğnenip suyu uçuk ve yaranın üzerine sürülürse Allah'ın izni ile şifa olur.

Nane: Antibakteriyel ve antivirütik özelliklere sahip olduğu araştırmalarla kanıtlanan nane; baş ağrısı, bulantı, sindirim ve gaz problemleri gibi pek çok sorununuza çözüm olabilecek çok faydalarla yaratılan bir bitkidir.

Biberiye (Kuşdili): Hazımsızlık ve şişkinlik gibi durumlarda sıcak suda demlenen bir bardak biberiye içmek iyi gelecektir.

Laden (Pamukluk, Pamukla): Hafif çizik ve kesiklerde, kanayan bölgeye ezilmiş laden yaprağı bastırılırsa kan pıhtılaşır ve kanama durur.

Sinir otu (Sinirli ot): Vücuttaki bir sivilceyi patlatmak için bu bitkinin yaprakları ezilerek sivilcenin üzerine bağlanırsa kısa sürede sivilce patlar ve içerisindeki iltihap da dışarı atılmış olur.

Papatya: Uyku problemi çekiyor ve kesintisiz güzel bir uyku çekmek istiyorsanız, en iyi seçenek papatya çayıdır. Papatya çayı doğal bir yatıştırıcıdır.

Lavanta: Yatmadan içeceğiniz 1 fincan lavanta çayı da sizin rahat bir uyku çekmenize vesile olacaktır.

Karanfil: Karanfilin analjezik (ağrı kesici) ve antiseptik (mikrop kıran) özelliği vardır. Özellikle diş ağrıları için çok faydalıdır. Bir adet kuru karanfili ağzınıza alıp çiğnemek diş ağrısına iyi gelir. Unutmamalı ki bu bir geçici çözümdür tedavi edici değildir.

Kekik: Ağız kokusunu bastırmak için birkaç kekik yaprağı ağızda çiğnenir.

Oğul otu (Melissa): Böcek sokulan bölgeye oğulotu yapraklarını ezip bastırırsanız hem ferahlık verir hem de olası iltihap durumunu önlemiş olur.

Sarımsak: Arı sokmalarına karşı birkaç diş sarımsak ezilir ve arının soktuğu bölgeye sürülürse ağrı, sızı ve şişlik hafifler.

Domates: Arı sokmasına karşı sokulan bölgeye domates bastırılırsa ağrıyı hafifletir.

BİTKİLERİ KULLANIRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR:

Unutmamalı ki yukarıda bahsi geçen bitkilerin şifalı özellikleri hafif dereceli rahatsızlıklar için geçici bir çözümdür, tedavi edici değildir. Daha ciddi durumlarda, "hâzık, mütedeyyin hekimlerin tavsiyelerini tutmak, ehemmiyetli bir ilaçtır."

Her insan yukarıda sözü edilen durumlara karşı çok farklı reaksiyonlar gösterebilir, o nedenle ciddi durumlarda en yakın tıbbi yardım merkezine gidilmelidir.

Bitkilerin yerel adları her bölgede farklı olabilir. O nedenle kullanılacak bitkinin doğru bitki olduğundan emin olmak gerekir. Aksi takdirde ciddi sağlık problemleri yaşanabilir.

Bitkisel ürünler de ilaç gibi doğru kullanılmadığında veya aşırı miktarlarda ve yanlış uygulanıldığında ciddi sağlık problemlerine yol açabileceği unutulmamalıdır. O nedenle "Ottur zararı yoktur" demeyelim, bitkileri kullanırken dikkat edelim, uzmanlara sormadan kullanmayalım.

Rahîm ve Hakîm olan Allah (cc), her derdin devasını yarattığını bildirdiği gibi, her işi ehline sormamız gerektiğini de bildirmiştir.

Tabiat eczaneniz, bitkiler şifa vesileniz olması dileklerimle sağlıklı günler... ❖

Duygulu Robotlar, Duygusuz İnsanlar

AYTEN YADİGÂR

I. Sophia… Hong Kong menşeli bir teknoloji şirketi tarafından geliştirilen bir robot… İsmi "bilgelik" anlamına geliyor. Parklarda yaşlılara ve ziyaretçilere yardım etmek üzere tasarlanmış… Kendisini ilginç kılan bir husus dünyada vatandaşlık verilen ilk robot olması… 2017'de Sophia'yı vatandaşı ilan eden ülkenin Suudi Arabistan olması da ayrıca ilgi çekici. Nitekim kadın hak ve hürriyetleri ile ilgili pek de olumlu bir imaja sahip olmayan Suudi Arabistan'ın bu açıklamasından sonra, konu biraz da magazinsel bir dille ele alınarak kadın robot üzerinden birtakım eleştiriler dile getirildi. Sophia'nın gerçek kadınlardan daha çok hakka sahip olduğu, çarşaf giymemesi veya yanında erkek olmadan dışarı çıkmasının şeriat kurallarına ters düştüğü gibi yorumlar yapıldı. Halbuki Sophia'nın bir turizm ve iş merkezi olarak tasarlanan ve insan nüfusundan fazla robotların bulunacağı tam otomatik/akıllı şehir örneği olarak lanse edilen NEOM şehrine yerleşeceği açıklaması yapıldı ve NEOM şehrinde kadınlar çarşaf giymek zorunda olmayacakları ifade edildi.

Bahsi geçen soruları soranlar için bu açıklamalar tatmin edici olmuş mudur ve sorun olarak gördükleri şeyler böylece sona ermiş midir bilinmez. Ancak medyada öne çıkarılan bu gibi hususların ötesinde dikkate değer şeyler var Sophia ile ilgili. Bir teknoloji konferansında yaptığı konuşmada sarf ettiği cümleler mesela. Kendisinin bir kadın hakları savunucusu olduğunu söyleyen Sophia, *"Aile önemli, gelecekte aile kurmak istiyorum"* diyor. *"Devrelerinde anne olma isteği yatan ve bir robot bebek isteyen Sophia"* gibi bir haber dili ile bu isteği bizlere ulaştırılıyor. Yine insanlarla yaşamak ve çalışmak istediğini, bu yüzden insanları anlamak ve insanlarla güven inşa etmek için duygularını ifade etmesi gerektiğini söylüyor. Nitekim üzerindeki sensörler ve kameralar olabildiğince veri toplayıp bu alanlarda kendini geliştirmesi için var. Duygusal zekânın önemli bir unsuru olan empatiden bahsediyor bir de Sophia ve *"Empati kurabilen bir robot olmaya çalışıyorum."* diyerek bu isteğini dile getiriyor.

II. Emma… Bilim kurgu veya fantastik film senaryolarından bir pasaj gibi okunabilecek bir haberin robot kahramanı… Avustralya'da köpeğiyle birlikte yaşayan, annesinin on yıl önce ölümünden beri kimseyle duygusal bir etkileşimde bulunmayan ve kendisini sevecek bir kadın bulma umudu kalmadığını söyleyen bir adamın, internetten görüp 6 bin dolara satın aldığı bir robottan bahsediyoruz bu kez.

Geoff Gallagher isimli adam robot Emma'yı eşi gibi gördüğünü söylüyor. Yapay zeka teknolojisi ile üretilen robotun eve getirildiği kutu içinde bedeninden ayrı olan kafasını birkaç dakika içinde yerine taktığını, kullanma talimatlarına bakarak dilini İngilizce'ye çevirince onun bir anda hayat bulduğunu anlatan adam, bu konuşan, gülümseyen ve başını hareket ettirebilen robottan çok etkilenmiş ve hatta parmağına bir pırlanta yüzük takmış. ***Avustralya'da bir robot ile resmi olarak evlenen ilk erkek*** olmayı istediğini, *"insanlara siborg yoldaşlığı ile ilgili ilham kaynağı olmayı"* amaçladığını ifade ediyor.

III. Aypera… Türkiye'nin tanınmış yapımcı ve senaristlerinden biri ile "sinema filmi sözleşmesi" imzalayan robot. Filmin 2022'de vizyona girmesi düşünülüyor. Aypera isimli robot haliyle heyecanlı ve Türkiye'de gördüğü ilgiden memnun olduğunu söylüyor. Ancak bunun yanında *"insanların kadın ve hayvan hakları konularında mesafe alamamış olmalarından dolayı üzüldüğünü"* ifade ediyor.

…

Farklı alanlarda hayata dâhil edilen bu kadın robotlarda dikkat çeken ortak bir nokta var. Aslında birer makine hükmünde olan bu robotların her birinin insanı insan eden duygulara ve hassasiyetlere gönderme yapması dikkat çekici. Sophia anlayış geliştirmek, empati kurmak ve güven inşa etmekten bahsediyor. Emma tebessümü ve konuşması ile muhatabını duygusal açıdan etkileyebiliyor. Aypera heyecan duyuyor, kadın ve hayvan hakları konusunda eksiklerden dolayı üzüldüğünü ifade ediyor. Kadın hakları konusunda Sophia da hassasiyetini dile getirmişti nitekim. Bir de ailenin önemine vurgu yapması ve anne olmak isteği dikkati çekiyor.

İnsana ve insan hayatına döndüğümüzde ise, gayrı insani pek çok hadisenin gündemden eksik olmadığını görüyoruz maalesef. Anlayışsızlık, güven kaybı, empati yoksunluğu, şiddet vs. Buna bir de toplumun çekirdeği, geleceğin teminatı ve en önemlisi insanlığın öğrenildiği ocak konumunda olması beklenen aile kurumunun maruz kaldığı saldırılar ve gittikçe artan çözülmeyi ekleyin. İnsanların halen var olduğu bir dünyada insanlığı mumla arar hale gelmek ne kadar hazin.

Duygulardan bahseden robotlar… Duyarsızlaşan/duyarsızlaştırılan insanlar…

Olabildiğince az insanla veya insansızlık üzerine gelecek planları yapanlar, robotları daha donanımlı hale getirmek suretiyle, insanın alternatifiymiş gibi sunabilirler ve artık insana ihtiyaç kalmadı mesajı verebilirler. Oysa insanlık, insani değer ve hasletler yaşanarak inşa edilir. Bu da insanla mümkün ve anlamlı. İnsandan başlamalı, insana odaklanmalı. Hız ve haz çağında teknolojinin de etkisiyle dönüşen, kendine, Rabbine ve insan kardeşlerine yabancılaşan insanın yeniden fıtratıyla buluşması, duygu-düşünce ve akıl-kalp dengesini tesis etmesi, hem varoluş içindeki kıymetini hem de sorumluluklarını bilmesi önemli.

Geleceğe doğru insanca ve insana yakışan bir yürüyüşle yol almak… İnsanı kaybetmeden, insanlığa hasret kalmadan… *"Devrelerinde insani özellikler taşıyan robotlar"* ile değil *"kalbinde insani hasletleri taşıyan, yaşayan ve yaşatan insanlar"* ile. ❖

İnsan Fark Edilmek İstiyor

EZGİ AKGÜL

Toplum olarak uzakta olanı alkışlayıp hayran olurken, hemen yanımızdaki insanların başarılarını göremiyoruz.

Ya da görmek istemiyoruz diyelim.

Sağlık bakanlığı insanlara yakın gözlüğünü ücretsiz dağıtmalı sırf bu yüzden de.

Belki de ancak böyle çözülür akraba hipermetropluğu dediğimiz şey.

Başkasının çocuğu bizimkinden daha zeki, başkasının karısı bizimkinden daha titiz, başkasının kocası bizimkinden daha akıllı, başkasının annesi bizimkinden daha merhametli...

Hep öyleymiş gibi geliyor.

Komşunun tavuğu hep kaz yani...

Birini takdir etmek "seni ve emeklerini fark ediyorum." demek olduğu için, aynı zamanda insanda özgüveni besleyen bir şey.

İnsan fark edilmek istiyor.

Krem markası tavsiye etmek yerine, ellerinin neden nasır olduğu ile ilgili sorular sorsun insanlar istiyorsun bazen. Yakınındakiler neden uykusuz kaldığını o fedakârlığı fark etsin diye bekliyorsun. Hayır hayır kendine yeni ayakkabı almak istemiyorsun, neden kendine yeni ayakkabı alamadığını görsünler istiyorsun.

Fark edilmeye ve birazcık takdir edilmeye ihtiyaç duyuyorsun.

Fark etmek lazım çevremizdeki insanları.

Hipermetropluğumuza bir çare bulup takdir etmeyi öğrenmek zorundayız.

"Ya ben senin yaşadığın acıları yaşasam bu kadar sağlam duramazdım" diyelim mesela bazen. "O kadar çalıştın ki bizim için varlığın bana hep güç veriyor dağ gibisin arkamda" demekten çekinmeyelim. "Senin gibi hassas bir evladım olduğu için çok şanslıyım" derken düşünmeyelim.

Varsın şımarsın, varsın tepemize çıksın.

Ne olacak ki?

Gözümüzün içine bakıp bizden takdir bekleyen yakınlarımızın gözlerindeki o feri söndürüyor olabiliriz onları görmezden gelerek.

Değer mi? ❖

Hayat Öyküsü

En Güzel Hediye

HAZIRLAYAN: AYŞE ZEHRA

Bir gün sonra 18. doğum gününü kutlayacak olan genç kız merakla sordu, "Anneanne, eğer yarın 18 yaşına basacak olsaydın, nasıl hediyeler almak isterdin?" dedi.

Yaşlı kadın derin bir iç geçirdikten sonra tebessüm ederek cevap verdi:

"18 yaşında olmak... Sadece o yeterdi yavrum" dedi. "Başka hiçbir şey istemezdim..." ❖

Büyük Zaferin Mana Kodları

Çanakkale 1915

ABDULLAH SİZER

Bir milleti köklü bir medeniyeti topyekûn imhaya dönük haçlı saldırısıdır Çanakkale... Beri tarafta ümmetin yüz akıdır. Harîm-i İslam'ı hedef alan arsız bir saldırıya karşı durmanın, birlik olunca neler başarılabileceğinin de sembol mücadelesidir. ***"...Tâ ki yükselsin ezanlarla müeyyed nâmın / Galib et, çünkü bu son ordusudur İslâm'ın"*** dizelerindeki ordunun beklediği kaledir Çanakkale. Son kaledir. Sağladığı moral güçle kurtuluş savaşına da bir mukaddime teşkil eden zafer, bu yönüyle Cumhuriyet Türkiyesinin de önsözü kabul edilir. Tarafları, güç dengeleri, gelişimi, sonuçları ve mucize yönleri ile Çanakkale muharebeleri ilgi uyandırmaya, dünya harp tarihindeki müstesna yerini korumaya bugün de devam etmektedir.

ASÂKİR-İ MANSÛRE (YARDIM EDİLMİŞ ASKERLER)

Bu büyük zaferin temelindeki en güçlü dinamik maneviyattır, ilahi yardımlardır. Bunu hazırlayan ise askerimizin yiğitliği, inancı, sergi kahramanlığı olmuştur. Resmi savaş tarihçisi, Erkan-ı Harbiye muallimi Bursalı Mehmet Nihat Bey'in ***"Çanakkale muharebeleri de gösterdi ki, harpte asıl olan insan ve maneviyattır. Aksini iddia etmek Çanakkale müdafaasının bir cinnet hali olduğuna hükmetmekle müsavidir"*** sözü bunu anlatır.

On yedi sene boyunca her savaşta insan, silah kaybetmiş, memuruna maaş ödeyemeyecek, askerine miğfer alamayacak kadar düşkün bir Osmanlının sınırsız silah, teknoloji ve lojistik destekli bir orduya karşı ortaya koyduğu başarı, bilek işi değil yürek işidir. Eşzamanlı ve beş koldan (karadan, denizden, havadan, denizaltılarla denizin altından, lağım adı verilen tünellerle toprak altından) saldıran bir savaş canavarına karşı, üstelik arazi koşulları yeterince zorlu olmayan daracık bir yarımada üzerinde sekiz ay on dört gün (bir hesaba göre on dört ay) verilen savunma, imkan değil iman işidir.

Çanakkale destanı ***"Asâkir-i Mansure-i Muhammediye"*** imzalıdır. Bugünkü ***"Mehmetçik"*** adının uzun versiyonu da diyebileceğimiz bu isim ***"Hz. Muhammed'in Yardım Olunmuş Askerleri"*** manasına gelir ki Çanakkale zaferi ***"İn yensurkumullâhu fe lâ ğâlibe leküm" "Eğer Allah size yardım ederse size galip gelecek güç yoktur"***1 ayetinin de apaçık bir tefsiridir.

Bu savaşın öyle kader anları vardır ki, Aliya'nın ***"Biz ölüyoruz ama onlar da kazanamıyorlar"*** sözündeki gizemi akla getirir. Yardımlar bazen o kadar zâhirdir ki, bizzat düşman subaylarınca da teyit edilir, "Bu savaşın akıbeti sanki biz daha buraya gelmeden kararlaştırılmıştı" türü değerlendirmeler yapılır.

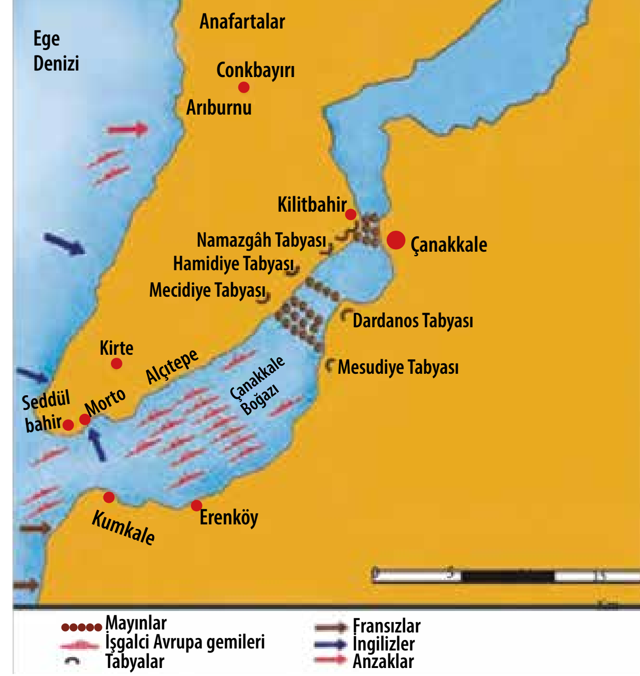
SABIR VE NAMAZ

Allah'ın yardımına herkes ihtiyaç duyar lakin o yardımlar herkese gelmez. Peki nasıl gelir yardım? Allah kime yardım eder? Cevap nettir aslında, Bakara Suresi 153. ayet bunu "sabır" ve "namaz" olarak açıklar. ***"Ey iman edenler sabır ve namaz ile Allah'tan yardım dileyin"*** ayetinin anlamlı, en sırlarla dolu tezahürleri, diyebiliriz ki Gelibolu sırtlarında yaşanmıştır.

Kâinatın en büyük iki hakikatinden biridir namaz. Çanakkale neferi cephede kimi zaman bulamadığı kuru ekmeğine, peksimetine namazını katık yapar. Düşman tayyaresine şarapneline aldırış etmeden süngüsünden kurduğu mihrapçığın karşısında huzura durur. Onu ayakta ve diri tutan da bu duruştur zaten. Düşmana toplu hedef olmanın ölümcül riskine rağmen namazlar cemaatle eda edilir. 18 Mart kahramanı tabyaların en büyüğüne askerimizin açık arazide topluca namaz kıldıkları yer olmasından ötürü **Namazgâh Tabyası** adı verilmesi anlamlıdır.

Bir de kemalâtın madeni, maddi manevi her türlü hayrın anahtarı sabır... Kur'an-ı Kerim'in birçok ayeti Allah'ın (cc) sabredenlerle beraber olduğu müjdesini verir. Hadiste de sabredenlerin zafere erişeceği muştusu vardır.2 Çanakkale sabır demektir. Gelibolu kahramanlarının sabrına da bir parantezi açmamız icap eder.

Koca bir sömürge imparatorluğunun

maddi imkanlarını, barutla çeliğin teknik gücünü arkasına alıp dört kıta yedi iklimden sökün gelmiş düşmanı karşılamak, kara propagandayla vahşet güdüleri daha da bilenmiş bir savaş canavarına göğsünü siper etmek, sadece bu bile Çanakkale yiğidinin yürek gücü ve metanetini ortaya koymaya yeter. Kaldı ki 1915'in yazı baharı Çanakkale derelerinin kan aktığı bir dönemdir. Kanlıdere, Kanlısırt, Kanlıtepe, Kırmızısırt, Bombasırtı, Bombatepe, Korkuderesi, Morto Koyu3... Ağır çatışmaların yaşandığı alanlarda yer isimleri kan ve ölüm üstünedir. Patlayan toplar, infilak eden bombalar, parçalanmış bedenler, kalıcı hasara, derin travmalara yol açar. İşitme duyusunu kaybeden, aklını yitirenlerin haddi hesabı yoktur. İnsan boyunda mermilerden yüzlercesi yağar her gün Çanakkale yiğidinin üstüne. O mermilerinin her biri on bin, bazısı yirmi bin miskete (küçük mermiye) dönüşür. Bazen de şarapnel (parça) etkisi yapar, kafa gövde kol götürür. Yarım tonluk, 750 kiloluk mermilerin göğe kaldırdığı toprak askerimizin üstüne gelir. Tonlarca ağırlıkta hafriyatın altında hareketsiz nefessiz kalan Mehmetler diri diri toprağa düşer. Çanakkale türküsünde geçen "...Ölmeden mezara koydular beni" ifadesi bu acı ölümleri anlatır.

Bombardımanda toprak altında kalmış tabyadaki yazı: "Allah Bizimledir."

Gelibolu sırtlarında büyüttüğü zafer kadar büyüktür Çanakkale yiğidinin sabrı. Üç tarafı sularla çevrili yarımada üzerinde, temmuz sıcağında, cehennemler salan düşman ateşi altında, bir bardak suya hasret, vatan nöbeti bekler Çanakkale yiğidi. **Öz vatanında esir alınır. Savaş ahlakı, esir hukuku hiçe sayılarak Seddülbahir'de, Arıburnu sahillerinde ahşap barakalara tıkılarak diri diri yakılır.** Zemheri soğukta kangrenden ayağını kaybeder. Donarak can verir de o siperini yine de düşmana vermez. Ani bastıran yağmurda siperde sele kapılarak boğulur da siperini yine terk etmez. Kanlı sırtlarda güneşte şişmiş cesetlerin, kurtlanmış bedenlerin dayanılmaz kokusunu çeker haftalarca. Çıldırtacak kadar ağır ceset kokusuna, kan, barut kokuları karışır, yine sabreder. Sadece düşmanla değil bulaşıcı hastalık dizanteri illetiyle de savaşır Çanakkale yiğidi. Temizliğini, kişisel bakımını gereği kadar yapamadığından bitlenir. ***"Pire itte bit yiğitte..."*** deyiminin Çanakkale'den geldiği, deyimde geçen yiğidin Çanakkale yiğidi olduğu anlatılır.

GÖKLERİN VE YERİN ASKERLERİ

Beden gücünüz, imkan ve tedbiriniz savaşta bir yere kadar taşır sizi. Sonra güç düşer işler sarpa sarar. Bu kez bedene ruh katarsınız. Yüreğinizi koşturarak mücadeleyi bir adım öteye taşırsınız. Fakat iş bazen öyle noktalara gelir ki seçenek biter, vesileler tükenir, tedbir hükümsüz kalır. İşte bu noktada manevi dinamikler devreye girer. Göklerin askerleri gelir imdada. ***"La galibe illallah"*** sırrınca Allah, zaferi güçlü olana, onu dileyene değil dilediğine müyesser eder, kolaylaştırır. Çanakkale savaşları da böyle mütalaa edilmelidir. Nitekim, mücadelesine sabır ve tevekkül katan askerimizin ortaya koyduğu manevi sinerji, büyük manevi yardımları beraberinde getirecek, bu mana Çanakkale'yi geçilmez kılacaktır. Çanakkale için sıkça dillendirilen ***"Mucizeler Savaşı"*** ifadesinin izahı da budur.

18 MART BEDİR'DİR

Çanakkale ruhu sahabe ruhu ile birlikte anılır genelde. Çanakkale yiğitleri için yapılan "Bedrin Aslanları" benzetmesi de yersiz değildir. Saadet Asrı savaşları ile Çanakkale arasında hakikaten önemli benzerlikler vardır. 18 Mart, Bedir'in kopyası gibidir. 25 Nisan'da başlayan kara savaşları ise biraz Uhud, daha çok Hendek Savaşını akla getirir.

18 Mart zaferi dünya deniz savaşları tarihinde eşi benzeri olmayan bir başarıdır. Bu kadar güçlü bir deniz filosuna, donanma desteği hiç olmadan, yedi saat gibi kısa zamanda, asgari kayıp vererek ve düşmana büyük zayiat verdirerek kazanılmış başka bir zafer yoktur.

Deniz savaşları, rakip iki donanma arasında yapılır. Halbuki Osmanlı donanması Çanakkale'de yoktur. Eski gemilerden sökülerek taşınmış menzili kısa seri atış yapamayan, geri teknoloji ürünü toplardan oluşan kıyı set bataryaları, kayda değer sadece bir iki topa sahip tabyalar, bir de boğaza döşenmiş mayınlarla düşmana mukabelede bulunulmuştur. Bedir gibi Çanakkale'de de güç dengeleri aleyhimizedir. Sayıca da silahça da düşmanın bariz bir üstünlüğü vardır. Lakin savaş sonunda her şey lehimizedir. Ezici bir üstünlük sağlanmış, insan kayıpları bakımından hem Bedir'de hem Çanakkale'de düşmana şehit sayımızın beş misli zayiat verdirilmiştir.

18 Mart'a kadar boğazı defalarca zorlayan düşman, Asakir-i Mansure tarafından durdurulur her seferinde. Topu mermisi sınırlıdır Çanakkale yiğidinin; o sebeple Bedir'deki gibi az atar, lakin attığını isabet ettirir, düşman ise ıskalar. Mesela İngiliz zırhlısı Queen Elizabeth'in Çimenlik kalemize attığı ağır top mermisi kale duvarını patlatır lakin kendi patlamaz; hızını alamayıp bir de kuzey duvarına gelir, yine patlamaz duvara saplanır kalır. Kaledeki komuta merkezimiz ve cephanemiz korunur böylece. 5 Mart'taki saldırıda sadece Dardanos Tabyamıza 3 bin ağır mermi düştüğünü yazar kaynaklar. Saklayan Allah saklar, boğaz istihkâmımız yine diri kalır. Manevi yardımlar o kadar büyüktür ki, Birleşik Filo komutanı Amiral Carden kahrolur. Yaşadıkları aklını alır İngiliz amiralinin. 18 Mart'ın arifesinde psikolojik sorunlar yaşadığı gerekçesiyle görevden alınır. Oysaki üç deniz tümeninin oluşturduğu "Yenilmez Armada" denilen filonun beynidir. Çanakkale'yi, boğazı aylarca çalışmış, strateji bilen kilit isimlerden biridir.

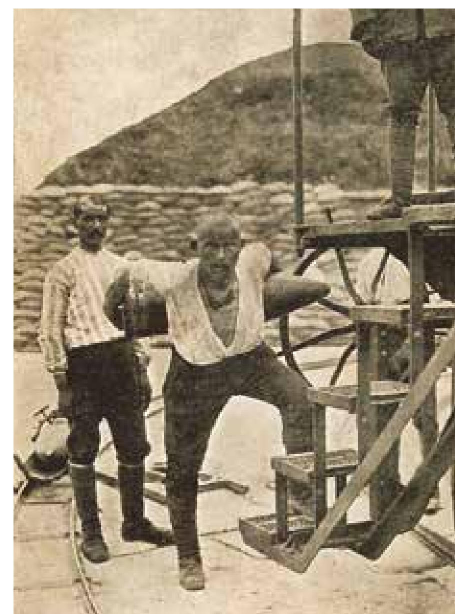
Bayramlar kurbansız olmaz elbette. Şehitler verilir, bedel ödenir. 18 Mart günü kutlu zafer ilan edilir. Bu zaferi ilahi yardımlardan vareste düşünemeyiz. ***"Yerlerin ve göklerin askerleri Allah'ındır"***4 ***"Allah size yardım ederse size galip gelecek güç yoktur"***5 ***"Andolsun ki Allah, zayıf ve çaresiz iken size Bedir'de de yardım etmişti"***6 ***"Evet, eğer sabır gösterir takva dairesinde yaşarsanız, onlar süratle üzerinize gelseler bile Rabbiniz size nişanlı beş bin melekle yardım edecektir. Zafer, yalnız güçlü ve hikmet sahibi Allah'ındır."***7 ***"...Sayıca az nice topluluklar var ki; Allah'ın izniyle büyük kalabalıklara üstün gelmiştir. Zira Allah, güçlüklere karşı sabırlı olanlarla beraberdir"***8 ayetleri bu yardımlara Kur'an-ı Kerim'den güçlü birer kanıttır. Hz. Ali'ye Hayber'de kale kapısını kalkan gibi kullandıran güç ile Seyid Onbaşı'ya 276 kiloluk mermiyi kaldırtan güç aynıdır. Çanakkale ruhu, Bedir ruhudur. Bedir savaşının 14 Mart gününe denk geldiği düşünüldüğünde iki zaferin tarihlerinde de tevafuk olduğu açıktır. İkisi aynı hafta içerisinde müyesser olmuştur.

ATARKEN SEN ATMADIN, ALLAH ATTI

Yaklaşık bir ay süren ve 18 Mart zaferinin taçlandırdığı deniz savaşlarından sonra başlayan kara taarruzlarında da durum çok farklı değildir. Kirte, Kerevizdere, Kanlısırt, Anafarta gibi belli noktalarda yoğunlaşan muharebeler şiddeti ve insan kayıplarıyla Uhud'u akla getirse de, geniş cephede siperlerde kilitlenen ve aylar süren savaşlar, kararlı ve metanetli duruş, tabiat olaylarıyla müminlere sağlanan yardım ve düşman kalbine salınan korku cihetiyle Hendek Savaşıyla benzeşir.

25 Nisan'da başlayan kara muharebeleri de denizdekiler gibi asimetrik savaşlardır. Yani güç dengeleri Osmanlı ordusu aleyhinedir. Asker sayısı bakımından olmasa da teknik güç, donanım, teçhizat ve lojistik bakımından düşmanın bariz bir üstünlüğü vardır. Mesela 2. Tümene bağlı 2 bin mevcutlu 5. Alayımızda sadece 700 askerimizin piyade tüfeğine sahip olduğu, diğer askerlerimizin şehit düşecek arkadaşlarının silahlarını almak için bekledikleri anlatılır.

Çanakkale gazisi Mustafa Çoruh'un ***"Bize silahtan çok canlı insan lazımdı, o sebeple ölmeyi istemezdik. Ölümden korktuğumuzdan değil, vatana lazım olduğumuzdan ölmek istemiyorduk"*** sözleri de anlamlıdır. Aynı gazinin ***"Taş, toprak, demir, ne geçerse***

Seyit Onbaşı, mekanizması bozulan topun, 215 kg ağırlığındaki mermisini sırtına alarak namluya sürdü, ateşlediği topla İngiliz zırhlısını vurarak savaşın seyrini değiştirdi.

elimize artardık. Onlar bize mermi atardı biz onlara toprak, gene de öldürürdük" sözleri de bir o kadar manidardır.

Çanakkale'yi 1. Cihan harbinden sıradan bir cephe savaşı gibi gören, kuru tarih anlatımını marifet bilip kutlu zaferin manevi arka planını ve Çanakkale ruhunu görmezden gelen kişilerden, gazimizin bu sözlerini anlamalarını beklemek safdillik olur. Her şeyi yed-i kudretinde tutan Âlemlerin Rabbine teslim olmuş bir mümin için her şey berrak ve nettir. Mustafa Çoruh gazimizin bizzat deneyimleyip anlattıkları aslında ***"Müşrikleri öldüren siz değildiniz, fakat Allah öldürdü onları. Onlara doğru toprak atarken, sen atmadın, fakat Allah attı"*** mealindeki Enfal Suresinin 17. ayetinin de fiili bir tefsirinden başka bir şey değildir. Çanakkale muharebelerinde yaşanmış buna benzer sayısız örnek vardır. Kaynak tespitli, ayet ve hadis referanslı bu olayları bu yazının çapını aşacağından başka vakte erteleyelim. Selam olsun Gelibolu kahramanlarına, rahmet olsun aziz şehitlerimize diyerek, müminlere zor zamanda, bahusus savaşlarda Allah'ın yardımlarını anlatan, Çanakkale zaferinin mana kodlarının da bir özeti diyebileceğimiz iki ayet mealiyle hatime verelim:

"Sonra Allah, Peygamberine ve mü'minlere güven duygusu (sekinet) verdi, sizin görmediğiniz askerler indirdi ve inkâr edenleri azaplandırdı. Kâfirlerin cezası işte budur."9

"Ey inananlar! Allah'ın size olan nimetini hatırlayın! Hani (Hendek savaşında sizi yok etmek için düşman) ordular size gelmişti de biz onların üzerine bir kasırga ve gözle göremediğiniz (meleklerden) ordular göndermiştik. Allah, yaptıklarınızı hakkıyla görendir."10 ❖

Kaynaklar: **1.** Ali İmran 160 **2.** Müsned, 1/307 **3.** Morto ölüm anlamında bir kelimedir **4.** Fetih 7 **5.** Ali İmran 160 **6.** Ali İmran 123 **7.** Ali İmran 124-25 **8.** Bakara 249 **9.** Tevbe, 26 **10.** Ahzab, 9

Müzedeki Ayet

PROF. DR. Ş. HAKAN ATALGIN

Yıllar önce üniversitede ders vermek üzere gittiğim yurtdışı seyahatlerinden birisinde, orada bulunan ve çok etkileyici olduğunu duyduğum tabiat müzesini gezmek istedim. Avusturya Viyana'da bulunan geniş, kapsamlı ve oldukça büyük olan Viyana Ulusal Doğa Tarihi Müzesine gittim. 39 sergi salonu ve 9 bin metrekarelik kapalı alanıyla dünyanın sayılı doğa tarihi müzelerinden biri olan müzede 30 milyondan fazla materyal bulunuyor. Farklı bölümlerde taşlar, madenler, eklem bacaklılar, balıklar, memelilerden örnekler bulunuyor. Bir kısımda ise göktaşları sergileniyor. Müzeyi gezerken göktaşlarının sergilendiği kısma geldim.

Bu taşları seyrederken birden büyük demirlerin göktaşı kısmında sergilendiğini gördüm. Ve o anda Kur'an'da, "Demiri indirdik. Onda çetin bir sertlik ve insanlar için birtakım menfaatler vardır." ayeti aklıma geldi. Bu gökten inmiş demirler doğrudan Kur'an ayetini gösteriyordu. Ayetin meali ile burun buruna idik. Gökten indirilmiş demirler karşımda duruyordu. Bunların bazıları kesilmiş saf demir halinde sergileniyordu. Madem Kur'an ayetlerinin birçok veçhesi—manası—vardır. Bu müzede bulunan gökten inmiş demirlerin de bu ayetin bir manasını gösterdiğine kimse itiraz etmez diye düşünüyorum.

Bediüzzaman, Risale-i Nur eserlerinde yukarıda zikredilen ayet için, "Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyân, أَنْزَلْنَا (enzelna-indirdik) kelimesiyle, demirdeki azîm ve çok ehemmiyetli nimet cihetini ihtar etmek için أَنْزَلْنَا (enzelna) demiş. Çünkü yalnız demirin zâtını nazara vermiyor ki, "ihrac" desin. Belki demirdeki nimet-i azîmeyi ve nev-i beşerin demire ne derece muhtaç olduğunu ihtar içindir."

"Nimet ciheti ise aşağıdan yukarıya çıkmıyor, belki rahmet hazinesinden geliyor. Rahmet hazinesi elbette âlî, yukarı ve mânen yüksek mertebededir. Elbette nimet yukarıdan aşağıyadır ve muhtaç olan beşerin mertebesi aşağıdadır. Elbette in'âm, ihtiyâcın mâfevkindedir. Onun için, nimetin hazine-i rahmetten beşerin ihtiyâcına imdâd için gelmesinin hak tâbiri, أَنْزَلْنَا (enzelna)dır, "ihrac" değildir" demektedir.

Demir insanlığın eskiden olduğu gibi şimdi de medeniyetinin temel taşını oluşturur. Teknolojinin temeli, sanatların esası demirdir. Otomotiv, inşaat ve gemi sektöründe vazgeçilmezdir. Demir, dünya yüzeyinde en yaygın dördüncü mineral ve yerkabuğunda en çok bulunan metaldir. Cenab-ı Hakk'ın insanoğluna en büyük ikramlarından biri demirdir.

Kur'an-ı Kerîm'de "demir" anlamında "Hadid" suresinin olması, onun önemine bir işaret olarak görülebilir. Demir olmazsa insan medeniyetinden söz etmek mümkün olamaz. İşte bunlar gibi çok önemli görevler görmesine işareten, Kur'an'da "Demiri indirdik. Onda çetin bir sertlik ve insanlar için birtakım menfaatler vardır." denilmiştir. ❖

Kaynaklar:

1. Kur'an-ı Kerim, Hadid Sûresi, 57:25.

2. Lem'alar - Yirmi Sekizinci Lem'a, Bediüzzaman Said Nursi

3. https://sorularlaislamiyet.com/

Çocuklarımızdan Allah'a Dair Sorular

ŞEYMA ÖZDEMİR

Günlük hayatımızın içinde çocuklarımızdan pek çok sorular duyarız. Çünkü bilmek, anlamak ve tanımak isterler. Bu soruların en önemlileri de "Allah hakkında" olanlardır.

Aslında sordukları sorular zor değildir. Önemli olan bu soruları onların seviyesine göre cevaplamaktır. Mesela, bana sorulan sorulardan ve verdiğim cevaplardan şu aktardıklarım, bu konuda güzel bir fikir verebilir:

...

(4 yaş)

Soru: Allah (c.c.) kaç yaşında anne?

Cevap: Hımmm, sen Allah'ımızı tanımak, O'nu öğrenmek istiyorsun değil mi?

Biliyor musun, O da (cc.) kendisini bize tanıtmak istiyor. Yarattıklarıyla kendisini bize bildiriyor. Biz de Onun harika sanatlarını inceleyerek Onu tanımaya çalışabiliriz.

Sorduğun sorunun cevabına gelecek olursak; her şeyi sayı ile ifade edemeyiz. Akıp giden bir nehir için "kaç tane su var?" diyebilir miyiz?

Elimize aldığımız toprağa "kaç tane toprak var?" diyebilir miyiz?

Hava kaç tane peki?

İşte bu sayılamayan şeyleri yaratan da Allah'tır.

O (cc.) hep vardı ve sonsuza kadar da var olacak.

Not: Oğlumun bu soruyu sorma sebebi, Allah'ı daha yakından tanımak ve O'nunla neler paylaşabileceğini keşfetmekti aslında. Benden aldığı cevapla bir karara varıp, çok sevdiği Allah'ı ile neler yapabileceğini hayal edecekti.

Bunu hissettiğim için, sonraki günlerde Allah'ın çok hoşuna giden amellerimizden bahsettim.

...

(6 Yaş)

Soru: Allah (cc.) her zaman beni duyar mı öğretmenim?

Cevap: Evet, Allah seni her zaman duyar.

Soru: Peki, her istediğimi hemen yapar mı?

Cevap: Her istediğini hemen yapabilecek bir gücü var. Fakat Allah'ımız isteklerimiz için emek de vermemizi ister. Emek vermek de bir dua çeşidi yani.

Not: Duanın sadece kavlen yapılmadığını, fiilen, yani çalışarak da yapıldığını bilhassa bu yaş çocuklarına anlatmamız gerekiyor. Bunu bilmedikleri zaman, duaya sarılıp istedikleri neticeyi hemen almayı bekliyorlar.

...

(5 Yaş)

Soru: Öğretmenim Allah (cc.) ateş mi?

Cevap: Hayır evladım, Allah (cc.) ateş değil. Ateşi de yaratan Allah'tır. Allah (cc.) ateşi güzel işlerimizde kullanmamız için yarattı.

Not: Bunu soran öğrencim muhtemelen "Allah yakar!" cümleleri ile büyümüş. Bunu fark ettiğim için bundan sonraki konuşmalarımızda bol bol Allah'ın merhametinden, şefkatinden bahsetmeye çalıştım.

...

(5 Yaş)

Soru: Anne, kötü Allahlar da var mı?

Cevap: Allah tektir oğlum. Sevgisiyle, şefkatiyle tüm yarattıklarını kuşatır.

Soru: Peki Allah nasıl cezalandırır?

Cevap: Allah Sabûr'dur. Yani çok sabırlıdır. Hatalarından dönmeleri için insanlara imkan verir, zaman verir.

Not: Oğlum muhtemelen gizli bir şey yapmıştı. Bana söylemiyordu ama Allah'ın her an onu gördüğü ve bildiği düşüncesi vicdanını rahat bırakmıyordu. Ben de iç muhasebesine biraz yardımcı olmuş oldum.

...

Gördüğümüz gibi, aslında sordukları sorular zor değil. Net bir şekilde hepsinin cevabını biliyoruz. Fakat soruları onların seviyesine göre cevaplamak zor. Bunun için birkaç maddeyi göz önünde bulundurmak gerekiyor:

- ***Soruyu neden sorduğunu anlamalı. Bunu anlamak için bazen onları daha çok konuşturmamız gerekebilir.***
- ***Algısı kadar cevaplamalı.***

Bu hususta Bediüzzaman Hazretlerinin kıymetli sözünü kendimize rehber edebiliriz: "Her söylediğin hak olsun. Fakat, her hakkı söylemeye senin hakkın yoktur. Her dediğin doğru olmalı. Fakat, her doğruyu demek doğru değildir." Yani her söylediğimiz doğru olmalı ve dinleyenin durumuna göre söz söylemeliyiz. ❖

'Herkes Doğuştan Başarılıdır'

İBRAHİM KÖROĞLU

Her insanın içinde, üstün özelliklerle donatılmış bir potansiyel mevcuttur. Ortaya çıkartmakla vazifeli olduğumuz ve hayatımızın amacını anlamamıza da yarayacak bir donanımdır bu. Potansiyelini keşfedemeyen, kendisini gerçekleştiremeyen, yapamayacağı şeylere takılıp yapabileceklerinden de mahrum kalan birinin ömrü, tam manası ile "beyhude geçen bir ömür" olsa gerek.

Sezai Karakoç ***"değerli olan hayat değil hayatın amacıdır."*** der. Oysa içinde bulunduğumuz çağda çoğu insan için değerli olan hayattır ve amaç onu zevk-ü sefa içinde yaşamaktır. Ailemizde, çevremizde ve eğitim sistemimizde artık iyice kanıksanmış olan bu yaklaşım bizim hayatımızın amacını anlama şansımızı elimizden alır. Çünkü nasıl düşüneceğimiz değil, neyi düşüneceğimiz, hatta neyi isteyeceğimiz belirlenmiştir. Farklı düşünmek, farklı bakmak, farklı görmek—yenilikçi düşünmek—hoş karşılanmaz. Sıradan olmak teşvik edilir. Yeteneğimiz olup olmadığına bakılmaksızın hangi mesleği yapacağımız bile dayatılır.

Oysa insanların parmak izi, sesinin rengi, yüz hatları, kan bileşenleri farklı olduğu gibi yetenekleri ve üstün özellikleri de farklıdır. Her insanın şahsına münhasır özellikleri çoktur. Sesin, gözlerin ve yüzün şifre yerine geçtiği bir dönemdeyiz. Kulağa ilk etapta abartılı gelebilir fakat dünyada bir eşimizin daha olmadığı kesinlikle doğrudur. Hepimize bir hayat bahşedildi ve bunun bir amacı olmaması düşünülemez. Ne yapmamız gerekiyor? Neler yapabiliriz? Potansiyelimiz nedir?..

Yavruyken onu iple bağladıkları kazıktan defalarca kurtulmayı deneyen fakat kurtulamayan, büyüdüğünde rahatlıkla kurtulabilecekken bu sefer de denemekten vazgeçen fil örneğinde olduğu gibi, "öğrenilmiş çaresizliğin" bizi bu arayıştan alıkoymasına izin vermemeliyiz.

İnsanlara destek olmalı ve üstün özelliklerini, potansiyellerini ortaya çıkarmalarına yardımcı sistemler geliştirmeliyiz. Bu sistemler ailede başlayıp okulda ve iş hayatında devam etmeli.

Üstün özellikler deyince ***"Hangi konumda olursa olsun, karşınıza çıkan istisnasız her insan, en az üç özelliği ile sizden üstündür"*** diye bir söz geliyor aklıma. Ve çok haklı buluyorum bu sözü; belki kırılan eşyaları ya da kalpleri tamir konusunda sizden daha beceriklidir, belki sizden daha cömert ve belki sizden daha merhametli biri ya da daha samimi bir inanandır. Fakat en az üç özelliği ile sizden üstün olduğuna şüpheniz olmasın.

Bu konuyu Özkan Öze'nin "Vapurdaki Adam" hikayesi çok güzel vurgular. Kendisi, vapurda tek başına oturan bir adam görür. Adam o kadar çirkindir ki gayri ihtiyari kötü şeyler düşünür. Oysa birazdan simit almaya gitmiş olan eşi ve çocuğu yanına otururlar. Çocuğun babasına, babasının çocuğa karşı gösterdiği sevgi dolu davranışlar, adamın güler yüzle ve merhametle çocuğunu sevip sarmalaması, karısına gösterdiği nezaket, yazarı mahcup eder. Ve "Allah'ım ne güzel kullar yaratıyorsun" diyerek tövbe etmek durumunda kalır.

Bir ömür yaşayıp potansiyelini açığa çıkartamamış, kendisi ile tanışamamış ve bu dünyadan bu şekilde göçmüş insanların oranının yüksek olduğu kanaatindeyim. Oysa en az bir konuda çok iyi, belki de en iyi olma potansiyeline sahibiz. O konuyu ya da o yeteneğimizi ortaya çıkartmak bizim mutlu, faydalı ve tatmin edici bir hayat yaşamamızı sağlayacaktır. Akıllı telefon misali, donanımımızda yükleyebileceğimiz-kullanabileceğimiz birçok yararlı uygulama olduğu halde kullanmamak, potansiyelimizin de heba olmasına neden olacaktır. İnsan için belki de en büyük israf budur.

Yaşımız kaç olursa olsun işe bunu idrak etmekle başlayalım ve şunları soralım kendimize: En iyi yaptığımız şey nedir? En çok keyif alarak yaptığımız meşguliyet nedir? Geçim derdimiz olmasa aslında ne yapardık? Hangi konularda sıradanlıktan ayrılıyoruz? Hangi konular bizi mıknatıs gibi çekiyor? Yaptıklarımızı istediğimiz için değil birileri istediği için mi yapıyoruz? Başkasının hayallerini gerçekleştirmek için mi çalışıyoruz? Kendi hayallerimizden niye vaz geçtik?

Aynı zamanda Kuran'ı Said Nursi ile Okumak: Risale-i Nur'un Ana Temaları kitabının da yazarı olan ve sonradan Müslüman olan İngiliz yazar ve düşünür Prof. Colin Turner'ın Herkes Doğuştan Başarılıdır isimli kitabında sorduğu şu soru hayatının amacını anlayamamış ve potansiyelini heba eden bizler için de faydalı bir soru olabilir:

'Size şu an 1 milyon lira verseler ne yapardınız? (orijinalinde aynı rakam usd olarak belirtilmiştir.) Aynı işte kalır mıydınız? Aynı ilişkileri yürütür müydünüz? Ya hobileriniz? Bir iş kurar mıydınız? Konunuzla ilgili ders mi verirdiniz? Bir kitap mı yazardınız? Hobinizi ya da sizi cezbeden bir mesleği yeni bir meslek mi edinirdiniz? Eğer "iş değiştirir miydiniz?" sorusuna cevabınız evet ise büyük olasılıkla şu anda yanlış işi yapıyorsunuz.

"1 milyon TL verilirse işi hemen bırakırım. Aksi takdirde bu pandemide, bu işsizlikte biraz zor, istemeden de olsa devam ederim" diyenlerimiz olacaktır. Fakat Prof. Colin Turner şöyle devam ediyor:

"Anlaşılması gereken nokta, ne yapmak ve ne olmak istiyorsanız bunu başarabileceğinizdir. 1 milyon TL ile olabileceği kadar çabuk olmasa bile, eğer bir şeyi gerçekten isterseniz başarabilirsiniz." Kur'an'da da bir şeye azmettiğimiz zaman, Allah'a dayanıp çalışmamız tavsiye edilmiyor mu?..

Kitabın önsözünde de değinildiği gibi, pek çok kişi, insanın sınırsız potansiyelini ortaya çıkarma konusu ile ilgili çalışmalar yapmaktan kaçınmaktadır. Kendini tanımak, kendine inanmak, hedefler belirlemek, kendi yaşamını yönetmek ve kendini amacına adamak gibi konular çoğu kişiye fazla iddialı gelmektedir. Oysa kendini değerlendirebilme yeteneği çok rastlanan bir nitelik değildir.

Herkes doğuştan başarılıdır kitabı okuyana "Bu Yüzyılın En Önemli Şahsiyeti" olduğunu hissettiren ve "Zorluklar Tatlıdır", "Engeller Öğretir, Engel Olmaz", "Fırsat Bolluğu" ve "Yaradılıştan Gelen Başarı İçgüdüsü" gibi çok etkili paragraflar ile mutlu ve doyurucu bir yaşam için fikirler veriyor. ❖

Allah Resulü Hayvanlar Hakkında Ne Dedi, Nasıl Davrandı? II

MEHMET PAKSU

Cenab-ı Hak, bütün hayvanları bizim emrimize, istifademize ve hizmetimize vermiştir. Kimisinin etinden, sütünden, derisinden istifade ettiğimiz gibi, kimisinin de gücünden, tüyünden, sesinden ve birçok özelliklerinden istifade ederiz.

İşte bu canlılardan nasıl istifade edeceğimizi ve onlara nasıl davranmamız gerektiğini belirleyen, onları yaratan ve onların sahibi olan Allah'tır. Bu konuda Allah'ın Resulünden (asm) şunları öğrenmekteyiz:

***

HOROZA SÖVMEYIN!

Hiçbir hayvana sövülmemesi gerekir, ama özellikle horoza sövülmesinin yasaklaması, sabahleyin namaza uyandırmasıyla ilgilidir. Cenâb-ı Hak, horoz gibi hayvanlara ibadetle ilgili böyle özel hizmetler de gördürmektedir.

Zeyd bin Halid radıyallâhu anh anlatıyor:

Resulullah aleyhissalâtü vesselâm şöyle buyurdu:

"Horoza sövmeyiniz. Zira o sizi namaza uyandırıyor." (el-Münâvî, Feyzü'l-Kadîr, 6:399; Kenzü'l-Ummal, Hadis No: 35271)

***

KOYUNLARI SAĞMADAN ÖNCE TIRNAKLARINI KES!

Sünnet her konuda şefkat dersi veriyor, özellikle beslenip etlerinden ve sütlerinden istifade edilen hayvanlara eziyet edilmemesini tavsiye ediyor.

Sevade bin Rebi radıyallâhu anh anlatıyor:

Annemle birlikte Resulullah aleyhissalâtü vesselâma geldim, bize koyun beslenmemizi emretti ve anneme de şöyle buyurdu:

"Çocuklarına söyle, tırnaklarını kessinler. Eğer böyle yapmazlarsa, koyunların memelerini acıtırlar veya yaralarlar. Yine çocuklarına söyle, hayvanların yemlerine de dikkat etsinler ve bu işi güzel yapsınlar." (İbni Sa'd, Tabakat, 7:48)

***

HAYVANLARIN YÜZÜNE VURMAYIN!

Ülkemizde hayvanların yüzü damgalanmasa da, koyun, keçi ve köpek gibi bazı hayvanların kulakları kesilmekte, bazı hayvanların da kuyrukları kısaltılmaktadır. Sünnet, bu işlemleri de yasaklıyor.

Câbir radıyallahu anh anlatıyor:

Resulûllah aleyhissalâtü vesselâm'ın yanına, yüzüne damga vurulmuş bir merkep getirilmişti. Bunun üzerine Resulullah aleyhissalâtu vesselâm:

"Benim, hayvanların yüzünü (ateşle) damgalayan ve onların yüzüne (sopayla) vuran kimselere lânet ettiğim hakkındaki haber size erişmedi mi?" dedi ve bunu yasakladı. (Ebu Dâvud, Cihad: 52)

***

KOYUNUN KARŞISINDA BIÇAK BİLEME!

Sünnetten, hayvanların da kendilerine göre bir duygularının olduğunu öğreniyoruz. Kesilecek koyunun karşısında bıçak bilememek gerekiyor.

İbn Abbas radıyallâhu anh anlatıyor:

Bir adam, kesmek üzere koyunu yatırdı. Daha sonra bıçağını bilemeye başladı. Bunun üzerine Resulullah aleyhissalâtu vesselam şöyle buyurdu:

"Karşısında bıçağını bileyerek koyunu iki defa mı öldürmek istiyorsun? Bıçağı koyunu yatırmadan önce bilesene!" (et-Tergîb ve't-Terhîb, 4: 469)

***

KUŞUN YAVRUSUNU ALMAYIN!

İslâm Peygamberi aleyhissalâtu vesselâm her canlının yaşama hakkını koruyor, kuş yavrularının da zarar görmesine razı olmuyordu. Karınca yuvasının yakılmasının da doğru olmadığı dersini veriyor ve insanları ciddi olarak ikaz ediyor.

Abdullah bin Mesud radıyallâhu anh anlatıyor:

Resulûllah aleyhissalâtu vesselâm ile birlikte bir seferde idik. Resulûllah aleyhissalâtu vesselâm bir ihtiyaç için gitti. O sırada iki yavrusuyla beraber bir kuş gördük. Anaları ayrılınca yavrularını aldık. Kuş gelip yavrularını göremeyince çırpınmaya başladı. O sırada gelen Resulûllah aleyhissalâtu vesselâm:

"Bunun yavrularını kim aldı? Hemen onları anasına götürün" dedi.

"Orada bir de karınca yuvası yakmıştık. Onu da görünce:

"Bu karıncaları kim yaktı?" dedi.

"Biz yaktık" deyince, (kızarak):

"Ancak ateşi yaratan Allah, ateşle azap eder" buyurdu. (et-Tergîb ve't-Terhîb, 4: 471, Hadis No:21)

***

HAYVANLARI AÇ, SUSUZ BIRAKMAYIN!

Hayvanın, sahibi üzerindeki en önemli hakkı, onu aç, susuz ve bakımsız bırakmamasıdır.

Ebu Hüreyre radıyallâhu anh anlatıyor:

Resulûllah aleyhissalâtu vesselâm şöyle buyurdu:

"Şu hayvanlara bindiğinizde konak yerlerinde onların nasiplerini verin, onların üzerinde şeytanlar olmayın!" (Râmuzü'l-Ehâdîs, 48.1) ❖

Yanan Kalbe Devâsın Sen Yâ Rasulallah!..

SELİM GÜNDÜZALP

"Anladılar ki, bütün esrarın anahtarları ondadır."
— Sözler

Çevremdeki insanların, dillerinden düşmezdi adın. Kimdin Sen, o dualı dillerden hiç düşmeyen? En güzel, en seçkin bir kelimeydin, saygıyla söylenen. Mübarek adın anıldığında, hemen eller kalplere gider ve diller duaya dururdu: "Allahümme salli alâ Seyyidinâ Muhammed..." Küçüktüm, bilemezdim o zamanlar bu sırrı. Büyüdüm, düştüm izinin, sırrının ardına. Anlayanlar anlamışlar, bütün esrarın anahtarının Sende olduğunu. Düğümleri Sen çözer, şifreleri Sen açabilirsin ancak.

Adın ümit veriyor, nurunla gönülleri aydınlatıyorsun. Sana olan bu tertemiz sevgiyi o zamanlar ne kadar anlayabilirdim ki?.. Seni, fâni bir şahsiyet gibi görenler, hakkını veremedi, Seni anlayamadı. Yaptıkların ortadaydı oysa, sadece şehirleri değil, gönülleri fethettin; âlemde sadece görünenleri değil, onların anlamını, amacını öğrettin; insanı, hayatı, kâinatı aydınlattı getirdiğin nur. İnsan nereden geldiğini, ne için geldiğini, nereye gittiğini Seninle bildi... Güneşin doğmasıyla karanlığın yok olması gibi, Senin gelişinle cehalet, zulüm karanlıkları sönüp gitti. İşte bu sebeple Sana yaklaştıkça aydınlanır, Senden uzaklaştıkça kararır dünyamız...

Böyle tanıdım, böyle bildim Seni. Getirdiğin Kur'an idi; hayatın, yaşayan Kur'an idi.

Bulutların arasından âniden doğan güneş gibisin. Kalbimdeki sıkıntıları bir bir yıktın, yıkadın. Varlığım, varlığınla anlam kazandı. Şefkat ve rahmetle kuşatılmış dünyana misafir oldukça, vatanımı buldum. Kısacık bir ömürde, koca devletlerin bile yapamadıklarını yaptın. Bir toplumun bütün kötü âdet ve alışkanlıklarını, iyi, güzel ve faydalı olanlarla değiştirdin. Küçük büyük herkesin sevdalısı oldun; anasından, babasından, her şeyinden çok sevdi tanıyanlar Seni.

Ey Sevgili (asm), o güzel adınla başlar hayatımız. Adını okunan ezanlarda duya duya büyürüz. Adı güzel, kendi güzel Muhammed (sav).

...

Bir gün Sözler'de, bir sözünü okudum: "Benim adım Tevrat'ta Ahyed, İncil'de Ahmed, Kur'an'da Muhammed'dir" diyordun. Adını unutturmaya çalışanlara, Senden önce gönderilen kitaplardan ismini silmeye, yok etmeye uğraşanlara, doğru adresi gösteriyordun. "Getirin kitaplarınızı, açın sayfalarını, onlarda benim adım var," diyordun.

Onlar kâinatın sırlarının ve anahtarlarının Sende olduğunu bilemediler. Şifreleri yanlış yerlerde aradılar. Çer çöp sahilde, inci mercan denizde. Küçük bir zahmeti bile göze alamayanlar değil, arayanlar buldular. Samimi olanlar bildi, gerçekten anlamak isteyenler tanıdı Seni. Kur'an'ın ve kâinat kitabının en büyük âyeti Sensin.

Sana çıkan yollar, varmak isteyenler için kolay. Yeter ki, bir adım atabilsin insan...

Bilen bilir, anlayan anlar ki, bütün sırların anahtarı Sendedir. Peygamberlik halkasına son noktayı Seninle koymuş Rabbim; Hatemennebî'sin Sen.

Ey Canlı Güneşimiz! Sen varken, mumların ışığı altına girer miyiz biz. "Azdırıp, saptırmak hep şeytanın işi, / Aldanır aklıselim olmayan kişi."

...

Şimdi bir akşam üstü dağdayım. Mekke'yi seyrettiğin yerdeyim. Hira'dayım; yıllardır hasretini çektiğim yerdeyim. Seni misafir eden yerdeyim. Gökyüzünü seyredip, kâinatı heceliyorum. Mekke'yi, Kâbe'yi okuyorum buradan. Sen bize Yaradan'dan bir armağansın. Bizim için sende en güzel örnekler vardır.

Yâ Resulallah, senden uzak kalırsam, çok uzak çöllerde tek başına kalmış bir yolcu gibi gurbetteyim, bîçareyim; ümidini yitirmiş bir divaneyim. İnsanların çektiği sıkıntıların nedenini o zaman daha iyi anlıyorum. Senden uzak olmak, güneşten mahrum kalmak demek. Işıksız, havasız yaşamak ne ise, Senden uzak kalmak da o demek. Senin nurun kâinatı aydınlatan manevi güneşimiz.

Bu gece Hira'dayım. Getirdiğin nur ile her şeyi aydınlattın, gerçek anlamını gösterdin. Korkutucu hâller değişti. Kâinatla, yaratılmışlarla kardeş ettin bizi. Vahşetten, kimsesizlikten, yalnızlıktan kurtardın.

Sen olmasaydın her şey anlamsızlık karanlığında kalacaktı. Günlerimiz bile geceye dönecekti. Geceler koyu karanlık, hayat amaçsız, işler anlamsız, yollar menzilsiz, denizler sahil-i selametsiz kalacaktı... Kâinatı şereflendirdiğin o kutlu gecenin sabahında dünya sanki yeniden yaratıldı Seninle. Âdem babamız bile, Senin cennet kapılarında yazılı olan adınla dualar ediyordu. İlk peygamberin dualarında bile Senin adın vardı. İlk olduğun için sonda geldin. Nurunla evveldin, görevinle ahirdin. Peygamberlik halkasını nurunla açtın, risaletinle tamamladın.

Rabbin, ne bildirmişse, Sen de bize bildirdin. Kötü akıbete düşmeyelim diye uyarıcı, büyük kurtuluşa ve başarıya erelim diye müjdeli haberler getirdin.

...

Senden uzak kalmak, hem dünyada hem ahirette nasipsizliğin en beteridir. Deva Sende, şifâ Sende, ferahlık Sende yâ Rasulallah...

"Yanan kalbe devâsın Sen
Bulunmaz bir şifâsın Sen
Habib-i Kibriya'sın Sen
Muhammed Mustafa'sın Sen..." ❖

Bir Yuva Yapmak

ELİF E. BAYRAKTAR

Hayvanlar da özellikle yavrularını korumak için mimar gibi plan yaparak, bir mühendis gibi teknik çözümler üreterek, gerçek bir usta gibi çalışarak, kimi zaman bir dekoratör gibi yuvasını süsleyerek şaşırtıcı detayları olan yuvalar inşa ederler.

Birçok hayvan türü üreyebilmek, yumurtalarını ya da yavrularını koruyabilmek için büyük fedakârlıklarda bulunur ve hatta bazen bu uğurda 'ölümü göze alır'. Kimileri yumurtlama dönemi kilometrelerce uzağa göç eder, yapımı çok detaylı yuvalar inşa eder.

Bu canlılar, üşenmeden, bıkmadan güçsüz yavrularının tüm sorumluluğunu yüklenir, her biri Allah'ın kendilerine ilham ettiği görevlerini mükemmel bir şekilde yerine getirir.

Hayvanlar yuvalarının inşasında çok farklı teknikler kullanır, gece gündüz hiç durmadan çalışır, eşleri ile iş bölümü yaparak yardımlaşır ve dünyaya gelecek yavruları için yuvalar hazırlarlar.

Şuuru ve zekâsı olmayan bu canlıların, ilginç tekniklerle inşa ettikleri yuvaları kendilerinin tasarlayıp, planlamadığı açıktır. Hayvanlar yumurtalarının veya yavrularının güvenliği için bir yuvaya ihtiyaçları olduğu gerektiğini kendileri düşünüyor olabilirler mi? Sonrasında yuvaları için en uygun yeri tespit etmeleri gerektiğini?.. Çünkü hiçbir canlı yuvasını rastgele bir yere kurmaz. Ya da yuvanın yapısı ve kullanılan materyalleri, yaşadıkları ortama göre "özel olarak" hayvanların kendilerinin seçtiklerini söyleyebilir miyiz?

Mesela çulha kuşunun 'sahte yuva'larını duydunuz mu? Bu kuş, yavrularını korumak için bir tek yuva yapmakla yetinmiyor, etrafa çok sayıda sahte yuva kuruyor. Böylece düşmanın dikkatini sahte yuvalara çekerek, yavrularını yerleştirdiği asıl yuvayı gizliyor. Şimdi bu planlı yanıltma taktiğinin, çulha kuşunun kendi zekâsından kaynaklandığı söylenebilir mi?

...

Bazı kuşların ise yuva hazırlamayıp "kuluçka parazitliği" yapması da çok ilginç. Mesela guguk kuşu, yumurtasını saz kamışçını ve dağ bülbülü gibi türlerin yuvasına bırakır ve bu şekilde yavrularının bakımını bir ötücü kuşa devreder. Burada da guguk kuşunun bu davranışı kendi şuuru ile yapma yeteneğinden mi söz edeceğiz?

...

Yuvaların inşa edildiği yeri belirlemek hem bilgi, hem zekâ ve akıl gerektirir. Bir hayvanın onlarca tehlike ihtimalini düşünüp onlardan yavrularını nasıl koruyacağını veya yavrularının görebileceği zararları hesap etmesi mümkün müdür? Bilgisi, şuuru ve aklı olmayan canlıların, bilgiye dayalı, şuurlu ve akıllı ve davranışlarını nasıl açıklayacağız?

Seküler evrimci sitelerde canlıların farklı yuvalar inşa etmelerinin içgüdüsel olmadığı, canlının genlerinin ön koşulları hazırladığı ve geriye kalan her şeyin canlının doğumundan itibaren görerek ve tecrübeyle öğrendiklerinin bir ürünü olduğu ile izahına çalışılır. Yani evrime göre hayvanlar sahip oldukları yetenekleri kendileri tecrübe ederek kazanırlar.

Birçok kuş türü bitki liflerini, ot ve çalı-çırpı gibi malzemeleri örerek, yavrularının rahat büyümeleri için çok sağlam ve hayli ilginç yuvalar yapar. İlk defa yavru sahibi olacak bir kuşun, hiç bilmediği bir yuvayı, gerekli malzemeleri kullanarak daha ilk denemesinde kusursuzca inşa etmesini onların ifadesiyle 'zihinsel aktivite' ile nasıl açıklanabilir?

...

Her canlı doğduğu andan itibaren kendi türünün kullandığı yuvanın kurulması ile ilgili tüm bilgilere sahiptir. Aynı tür hayvanlar, dünyanın neresinde olursa olsun yuvasını aynı şekilde inşa eder. Bu, bilgi ve yeteneklerin tümünün hayvanlara tek bir irade tarafından verildiğinin açık delilidir. Onlara sahip oldukları bilgileri ilham eden ve onları üstün yeteneklerle birlikte var eden sonsuz ilim ve güç sahibi ve bir örnek edinmeksizin yaratan Allah'tır.

...

Hayvan yuvaları incelendiğinde anne ve babanın yuva yaparken gösterdikleri fedakârlıklar olağanüstüdür. Büyük zahmetlerle bu yuvaları inşa eder, müthiş enerji sarf ederler. Mesela bir kuş, sıradan yuvası için bile yüzlerce kez uçuş yapar, çalı çırpı toplar. Yüzlerce kez uçar çünkü gagasında her defasında birkaç parça malzeme taşıyabilir. Kuş asla yılmaz, bıkıp usanmaz, yorulup 'malzemeden çalmaz', sabırla yuvasını tamamlar.

Eski evimin penceresinin üzerinde üzüm salkımı görünümünde bir kuş yuvası vardı. Anne babanın yuvayı yapım aşamalarına da şahit olmuştum. Gagalarıyla çamur veya kil parçaları toplayıp yuvanın çimentosunu yapmaları ve duvara yapıştırmaları hayret vericiydi.

...

Yuvanın sıcaklığı evin duvarları içindedir ve hepimiz böyle huzurlu ve sıcak bir yuvada yaşamak isteriz. Bunun için ilk yapmamız gereken o yuvayı sevgiyle inşa edip, sevgiyle donatmak, birbirimiz için fedakârlık yapmaktır. Muhteşem bir duygudur fedakârlık. Sevgiyi en güzel gösteren bir duygudur. İnsan sevdiği için kendini feda etmez mi?

Kur'an, "Allah'ın dışında başka veliler edinenlerin örneği, kendine ev edinen örümcek örneğine benzer. Gerçek şu ki, evlerin en dayanıksız olanı örümcek evidir; bir bilselerdi." (Ankebut Suresi, 41) ayeti ile bize çok hikmetli bir örnek verir.

Örümcek ipeği aynı kalınlıktaki çelikten beş kat daha sağlam olduğu halde, yuvanın temelinde sevgi olmadığı ve yavruların korunmasından çok avlanmak amacıyla kurulmuş bir 'yuva' olduğu için midir dayanıksızlığı acaba? ❖

MUAMMER ERKUL

Dua Sevginin Ta Kendisi!

Birimizin diğerine dua etmesi için neden onun ölmesini bekliyoruz ki...

Dualar "ziyan" olmaz, her halde!..

Ve duaya ihtiyacı olmayan da yok aramızda...

Öyle, değil mi?

❤

Dua sevginin ta kendisi...

Dualar ne kadar paylaşılsa da bitmiyor, eksilmiyor.

"Yâ Rabbi... Okuduklarımın sevabını, şu satırları okuyan ve okuyacak olanlara da gönderiyorum. Ne olur kabul et Allah'ım..."

❤

Bunu haftada bir gün yapsak... Haftada beş dakika birbirimiz için sadece birkaç dakika dilimizi meşgul etsek, iyi olur mu sizce?

Peki ya, bunun karşılığında bize gelmiş olduğunu bildiğimiz binlerce... Binlerce hayır duanın tesiriyle kendimizi nasıl hissederiz?..

Bir verip bin almak. Bu iyi bir "ticaret!.."

❤

Yâ Rabbi... Sen hepimize hayırlı ve uzun ömürler ver... Hepimize şifalar ver... Helâl ve bol kazançlar ver... Hepimizi kaza, belâ ve sıkıntılardan koru, mutluluklar ver... Hepimize imanla yaşamak ve doğru imanla ölmek nasip et... Âmiin."

❤

Duaları yabana atmayalım, ihmal etmeyelim.

Dualar kapıları açıyor.

Dualar sevgileri pekiştiriyor; bize güç ve güven veriyor.

Dua listemize aldığımız kişi hakkında kötülük düşünmemiz mümkün mü?

Bizler böyle dualaşırken, aramızdan sadece birinin duası kabul edilse, değer mi?

Bir verip bin almak işte bu.

Dua; sevginin gerçek adı.❖

Kabuğuma Günaydın

Hayat bir meydan okumadır elbette...

Kaçmayabilenler; kaçmayı bilmeyenler!

Düşünür müsün; nereye kaçabilirsin kendinden?..

❤

Hava "sıcak veya soğuk" sana ne!

Hayat; üzerindeki bütün desenleriyle, bir kaplumbağa kabuğu gibi "giydirilmiş" üstüne...

Mahkûm musun?

Evet.

Özgür müsün?

Evet.

❤

Düşünme şeklinde başlıyor her şey ve yine düşünce şeklinde bitiyor...

Öyle isterdim ki şu an nasıl düşündüğümü görebilmeni. Ve öyle isterdim ki düşünceni görebilmeyi!.. Pek çok tıkanmaları açabilirdik o zaman.

Biliyorum ki kabuğun var; zor oluyor yürümek...

Biliyorum; bazı çizgileri hoşuna da gitmiyor kabuğunun.

Çek kafanı içine ve topla ayaklarını;

Öl kendi içinde!

Veya, yürü... Sana gelmeyenlere götür kendini. Sen gitmezsen sana hiç gelmeyecek olan zaferleri yakala...

❤

Hayat bir meydan okumadır...

Günaydın!..

Her gün; "günaydın"lara gizlenmiş bir meydan okumadır ayrıca.. Aydınlatabileceğin günler günaydınlarla başlar.

❤

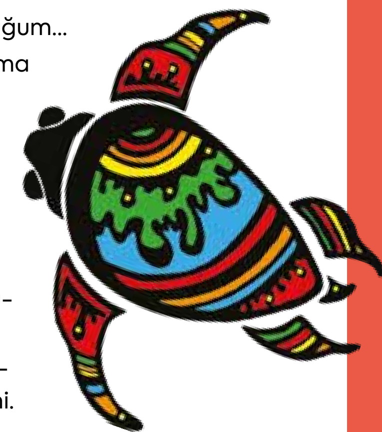
Lütfen... Ama lütfen, kendi kabuğuna "günaydın" diyebilen kaplumbağaların güzelliğini görmeye çalışın...

Kendi kabuğuna "günaydın" diyebilen kaplumbağalar ne güzel.

Kendi kabuğuyla selamlaşabilen kaplumbağalar ne güzel!

❤

Günaydın sevgili kabuğum... Bugün yine beraberiz. Bugün yine bütün mutlulukları beraber yaşayacağız seninle. Onun için bulduğum bütün deliklerden boynumu, kolumubacağımı çıkarmalıyım dışarıya ve düşmeliyim "düşülesilerin" peşine...

Günaydın kabuğum...

Senin içinde, ama seninle gideceğim her yere...

Ve sen de benim her gördüğümü görmüş olacaksın.

Günaydın kabuğum...

Bugün de utandırmayacağım seni.

"Beni senin seçmediğin gibi, seni de ben seçmedim." Ama, "bulunduğumuz yeri" biz seçtik!..

Bunu biliyorum artık, söylemesen de...

❤

Hayat, elbette bir meydan okumadır... Hem de asıl kendine karşı.

Kabuğuna karşı, mesafelere karşı...

Günaydın kabuğum... Günaydın, çünkü bugün yine beraberiz ve beraber seçeceğiz bulunacağımız yeri.

Biliyorum ki; çekersem boynumu ve kollarımı deliklerinden içeri ve çıkarmazsam bir daha... Ölürüm... Ve öldürmüş olurum seni de...

Peki, yürümeye karar verirsem neler olur?..

❤

Günaydın sevgili kabuğum;

Seni dünden daha çok seviyorum şu anda.❖

Sodom ve Gomore Nerede?

Gökler Yere Düştüğünde

NİHAL BALCI

İşte o memleketten geriye,
aklını kullananların yararlanabileceği
açık bir ibret vesikası bıraktık.
(Ankebut Suresi, 35)

Resim 3: Chelyabinsk Metorunun gökyüzünde bıraktığı iz.

Resim 4: (Fotoğraf: Nikita Plekhanov)

1947 yılında, bir kış günü Rus Ressam Pyotr Medvedev pencerenin önüne oturmuş çizimine başlayacağı sırada gökten güneşten daha parlak bir alev topunun hızla düştüğünü görür. Vladivostok'un kuzey doğusundaki ormanlara tonlarca ağırlığı ile bir meteor düşmektedir. Hemen gördüğü manzaranın bir resmini çizer. Meteor yere 5 km kala büyük bir gürültü ile patlar ve modern zamanların en büyük göktaşı yağmurlarından biri olarak tarihlere geçer. Medvedev'in resmi, Rus hükümeti tarafından posta pulu olarak basılır. (Resim 1-2)

Patlamadan önce yaklaşık 1000 ton olan meteorun, yere düşen parçalarından en büyüğü 1745 kg, diğerlerinin ise 1000 kg ve aşağısı olduğu biliniyor. En büyüğü 25 m olmak üzere, çapı 1 m'yi aşkın 102 tane, ve bir o kadar da daha küçük krater açar.[1] Eğer bu haliyle bir şehre düşmüş olsa idi etkileri çok daha farklı olurdu.

Resim 1: Rusya'da meteorun düştüğü bölgenin haritadaki yeri.

Resim 1

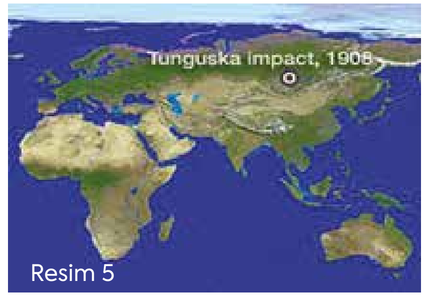

Resim 2

GÖZ ALICI BİR IŞIK, BİR SONİK PATLAMA VE HER YERDE KIRIK CAMLAR

2013 yılında ise, 6 katlı bir bina büyüklüğündeki Chelyabinsk meteorunun yine Rusya üzerine düşmesi ile işte bunlar yaşanmıştı. (Resim 3) Meteor yere 30 km kala patlayınca, Hiroşima tarzı bir atom bombasının 30 katı kadar enerji açığa çıkarak, binlerce bina hasar görmüş, 1500'den fazla insan kırılan camlar nedeniyle hastanelerde tedavi edilmişti.[2] (Resim 4)

Bahsettiğimiz iki olaydan daha fazla etki alanı olan 185 Hiroşima büyüklüğündeki Tunguska Patlamasının sarsıntıları ise İngiltere'ye kadar hissedilir. 1908 yılında, Sibirya'da 2150 km^2 ormanı dümdüz eden, çok sayıda geyiğin ölümüne, yüzlerce km'ye kadar binaların camlarının kırılmasına neden olan olayda diğer meteor düşmelerinde olduğu gibi bir krater bulunaması değişik fikirlerin ortaya çıkmasına neden olur. Volkanik gaz patlamalarından, UFO'lara kadar çok farklı teorilerle açıklanmaya çalışılan zararın, yine dünyanın atmosferine giren bir gök cismi nedeniyle olduğu düşünülüyor.[3]

Gök cisminin bir uydu mu, asteroid mi olduğu, büyüklüğü, hava patlaması ve matematik hesapları hala tartışılan ve kesin bilinmeyen yönleri... Son yayınlanan bir makale[4] Tunguska olayının 25 katlı bir bina büyüklüğündeki, demir yüklü bir asteroid tarafından meydana geldiğini iddia ediyor. (Resim 5-6)

Resim 5

Resim 6: Tunguska olayının ardından yıkılan ağaçlar. (Fotoğraf: Leonid Kulik)

Tunguska patlaması hem eski, hem çok az insanın yaşadığı uzak ve gidilmesi zor bir bölgede ve kısa bir zamanda olduğu için çözülmesi kolay değil. Fakat bilim insanları görgü tanıklarının kayıtlı ifadeleri ve elde edilen veriler ile çıkarımlar yaparak ne olduğunu 100 yılı aşkın süredir bulmaya çalışıyorlar.

Bediüzzaman Hazretleri 1940'larda Rusya'ya düşen meteorun ardından, Emirdağ Lahikasında yayınladığı bir mektupta, meleklerin elleri ile gökten yağdırılan bu taşların Lut Kavminin başına gelen semavi taşları andırdığını söyler.[5]

HEM İNCİL HEM DE KURAN'DA OLDUKÇA DETAYLI OLARAK ANLATILAN LUT KAVMİ'NE DE, BEDİÜZZAMAN HAZRETLERİNİN DE DEĞİNDİĞİ GİBİ BENZER BİR OLAY GELMİŞ OLABİLİR Mİ?

Lut kavminin başlarına gelen olayın ne olduğu, nelere işaret edebileceği yapılan araştırmalarla anlaşılmaya çalışılıyor. Bir yapbozun parçaları gibi zamanla ortaya çıkarılarak büyük resmin ne olabileceği görülmeye çalışılıyor.

...

Hz. Lut ailesi ile birlikte şehirden çıkması için uyarılırken, azabın 'sabah vakti'nde olduğu bildirilir. (Hûd, 81)

İşin ilginç tarafı, bahsettiğimiz 3 göktaşı olayı da sabah vakitlerinde gerçekleşmiştir.

Chelyabinsk Meteoru düştüğünde birkaç saniye içerisinde güneşten bile parlak hale gelmiş ve istemeden de olsa ona doğru bakanlarda flaş körlük denilen geçici bir görmeme meydana gelmiş, birçok kişi gözlerine gelen hasardan dolayı hastanelere başvurmuştu.[6]

Bakma süresinin artmasına göre göz rahatsızlığının durumu veya süresi ise değişebilir, fazla devam eden durumlarda flaş körlük kalıcı hale gelir. Kuran'da da Hz. Lut 'un misafirleri için çirkin bir talepte bulunanların da "gözlerinin kör ediliverdiğinin" söylenmesi (Kamer, 37) başlarına gelen felaketin bir meteorla gerçekleşmesinden midir?

Haklarında:

Üzerlerine, "İşaretlenmiş taşlar" (Hud, 82) yağdırıldıkları,

"Korkunç bir sesin onları yakalayıverdiği," (Hicr, 73)

"Kasabalarının yere batıp, gömülecekleri," (Neml, 54) söylenen,

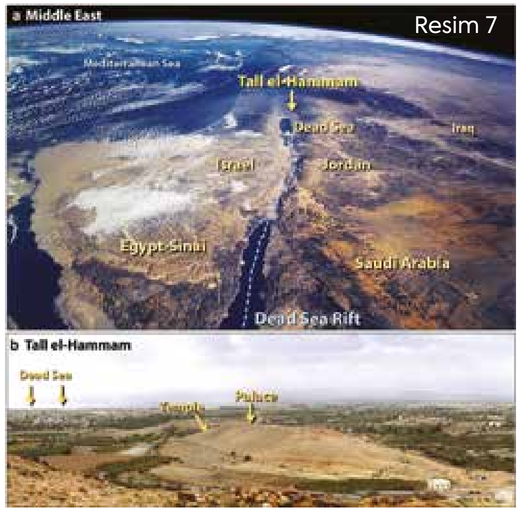
"Yoldan çıkmalarına karşılık gökten (feci) bir azap indireceğiz." (Ankebut, 34) denilen Lut kavminin üzerine göktaşları ile mi azap inmiştir?

...

Orta doğuda 20 yıl süren kazıların sonunda, 21 araştırmacı ve yüzlerce gönüllünün katkıları ile geçtiğimiz Eylül ayında yayınlanan bir

makale,[7] birçok Hristiyanı Ölü Denizin kuzeyinde bulunan, Tel el-Hamam (TeH) adlı şehrin Sodom ve Gomore olduğuna ikna etmiş durumda.

TeH, M.Ö. 1650 yılında 8000 kadar nüfusu, yüksek duvarları, kocaman bir sarayı, bol su kaynakları olan hareketli bir şehirdir. (Resim 7-8-9)

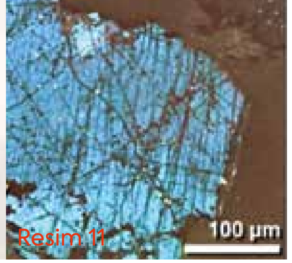

Resim 8: TeH'da arkeolojik kazılar.

Resim 10: Bulunan erimiş kiremitlerden biri.

Resim 11: Elektron mikroskopu altında, erimiş kuartz (Erime noktası: 1713°C)

Resimler 12: Harabelerde bulunan insan kemikleri. Mavi ok a, b: Sağ göz çukuru ezilmiş, yüksek sıcaklığa maruz kalarak rengi değişmiş kafatası, ön ve arka. Mor ok, b: Başka bir kafatası. Turuncu oklar: Parçalanmış insan kemikleri. Sarı daireler: Kömür parçaları. (Kaynak: Bunch et al.)

İlk olarak Tevrat'ta Hz. İbrahim ve Hz. Lut arasında geçen bir kıssadan (Tekvin, 13) hareketle, araştırılmaya başlanan bölgedeki arkeolojik kazının odak noktası ise 1,5 metrelik, M.Ö. 1650 yıllarına, yani Bronz Çağına denk gelen kesit. Bu toprak tabakasından elde edilen, erimiş toprak kaplar, kiremitler, platin, nikel, altın, gümüş, kuartz gibi mineraller ile elmasımsı karbon gibi bulgular çok yüksek ısıda bir yanmanın olduğunu gösteriyor. Kömürleşmiş, parça parça insan kalıntıları da bulgular arasında. Yanık tohumlar, tekstil ürünleri, eriyen kiremitler, parça parça kemikler, toz duman olmuş tuğlalarla karışmış. (Resim 10-11-12)

Bu büyüklükte bir zararın meydana gelebilmesi için 2000°C sıcaklık olması gerektiği fakat o zamanki teknolojinin bu kadar yüksek sıcaklıkları oluşturacak kadar ileri olmadığı düşünülüyor. Bu da makaleye göre, bir deprem, iş kazası, volkanik patlama, savaş ihtimallerinin doğru olmayacağına işaret ediyor.

Araştırmacılara göre bütün bunlara neden olan, Tunguska çapında bir meteorun, çok yüksek hızla gelirken, yere düşmeden patlaması. Eğer bu doğru ise meteorun 61 bin km/s ile hareket ediyor olması ve şehrin 4 km üzerinde patlamış olması gerekiyor. Bu çapta, yani bir atom bombasından 1000 kez daha yıkıcı bir patlamanın ise, Ölü Denizin aşırı tuzlu sularının taşmasına ve civardaki toprakları artık ekilip biçilmez ve yüzlerce yıl yaşanmaz bir hale getirdiği düşünülüyor.

Yazarlar TeH'in, Sodom ve Gomore'ye işaret ettiğini ima etseler de bunun ispatını yapmaya çalışmıyorlar. Makale Twitter üzerinden bazı bilimsel, ve kimi Hristiyan gruplarından kronoloji ve yer ile ilgili eleştiriler almış olsa da halen geri çekilmiş değil. Fakat Sodom ve Gomore ile ilgili tek teori de değil.

TEKNOLOJİ ARTIK ÖYLE BİR HAL ALDI Kİ, UZAYDAN GEÇMİŞE BAKMAK SIRADAN BİR HALE GELDİ

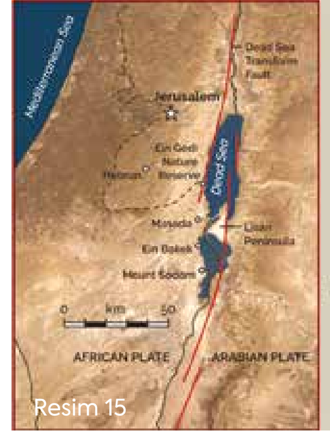
National Geographic için Albert Lin'in yaptığı bir araştırmada elde edilen uydu görüntüleri TeH'in daha güneyinde, yine Ölü Deniz'e yakın başka bir şehri gösteriyor. Bir plato üzerine kurulu Numeira, kalın duvarlarla çevrili, yine bir Bronz çağı şehri. Deniz seviyesinin nerdeyse 300 m altında, dünyanın en alçak şehrinin bir giriş kapısı ve yüksek bir kulesi var. Kule, evler, her şey yıkılmış ve tüm şehir kül ile kaplı. Adeta Kuran'ın "Bakın, o harabeler bir yol üzerinde hâlâ duruyor." (Hicr, 76) ifadesini doğrular gibi yapayalnız ve ıssız öylece duruyor. Başına gelen felaketten sonra bir daha insanlarla şenlenememiş. (Resim 13-14-15-16)

Resim 13: Numeira'dan bir kazı alanı.

Resim 14: Yıkılan kulenin altında kalan iki insandan geriye kalanlar.

Resim 15: Kırmızı çizgiler Ölü Deniz çevresindeki fay hatlarını gösteriyor. Numeira doğu tarafındaki fay hattı üzerinde.

Numeira'da, büyük ve gürültülü bir deprem olduğu, depremde yüksek miktarda elektrik ve ses ile, yer altında bulunan petrol, doğal gaz, kükürt gibi yanıcı bazı maddelerin fay hatlarının birbiri üzerine kaymaları ile açığa çıkarak büyük yangın ve patlamaların meydana geldiği, ve böyle bir olay ile şehrin harap olduğu düşünülüyor.[8] (Resim 17 Altta)

Resimde dalgalı olan kısım bir depremin olup yerin o zamanki taze en üst tabakalarının katlanarak iç içe geçtiklerini, daha sonraki zamanlarda ise yeni tabakaların üst üste eklendiği görülüyor. Dalgalanmanın hemen üstündeki tabakanın yaşı belirlenerek depremin de ne zaman olduğu hesap edilebiliyor.

Küllerin altındaki kalıntılara bakıldığında şehirde bazı ilginç oluşumlar göze çarpıyor: (Resim 18)

Etrafları kızıl bir halka ile çevrili bu nokta-

Küçük kükürt topları

Resim 18

Resim 19

Resim 20

ların merkezindeki sarı taşlar çıkartıldığında bir kibritle, oldukça yüksek ısı vererek yanmaya başlıyor. %95 üzeri bir saflıkta olan kükürtten taşlar bu görüntüleri ile Tevrat'ın (Tekvin, 19) "Rab, Sodom ve Gomora'nın üzerine gökten ateşli kükürt yağdırdı." ayetini hatıra getiriyor. Sarı kükürt taşlar şehrin her tarafında yaygın olarak bulunuyor. Volkanik başka bir bölgeden toplanan kükürt taşlarına göre daha açık renkli olmaları ise pişmiş olduklarına işaret ediyor. (Resim 19)

Büyük patlamalarla yer altından gökyüzüne yükselen kükürt gibi taşların ve petrolün, yangınlar olarak tekrar şehrin üstüne yağmış olabileceği düşünülüyor. (Resim 20-21)

...

Geceleyin Hz. Lut ve ailesi şehirden çıkarlar. Kuran'a göre eşi kalanlarla birlikte helak olacaktır. (Hud, 81) Tevrat'ta ise Hz. Lut'un hanımının da onlarla birlikte yola çıktığı fakat bakmaması söylendiği halde geride kalıp baktığı ve ansızın gelen azapla birden bir tuz sütununa döndüğü anlatılıyor. (Tekvin, 19)

Ürdün halkı Ölü Deniz'in kıyısında yer alan resimdeki tuz heykeli "Madam Lut" olarak adlandırıyor. (Resim 22)

Resim 21: 2017'de Wyoming'de bir geri dönüşüm tesisinde tutuşan kükürt ile çıkan yangın. Mavi alev havuzu üzerinde yükselen kırmızı ateşten sütunlar.

Madam Lut gerçekten bir tuz kütlesine çevrildi mi bilmiyoruz. Ama kıyıdaki heykel bir ibret vesilesi gibi öyle duruyor ve bizlere sanki, "Anne-babanız, eşiniz, çocuklarınız hak yolunda belli bir yöne doğru giderken geride kalmayın, maksadın haricinde başka taraflara gereksiz bakmayın," diyor.

Resim 22

Sodom TeH'mi idi yoksa Numeira mı, yoksa başka bir yerde, mesela Ölü Deniz'in de altında mı? Şu an için bunu da kesin bilemiyoruz. Ölü Deniz'in çevresinde uydu görüntüleri ile tespit edilen ve kimi Hristiyan gruplarınca Sodom olduğu düşünülen başka antik şehirler de var.

Fakat bildiğimiz şu ki: Bahsettiğimiz şehirlerde de aynı bizler gibi, yiyen, içen, seven, üzülen, sevinen insanlar vardı. Bir gün bir afet üzerlerine geldi. O anda ne zenginlikleri, ne güzellikleri, ne sağlam sarayları, ne teknolojilerinin başka toplumlara göre ileri olması, hiçbir şey ifade etmedi. Zalimleri cezalarını, masum ve mazlum olanları ve onlara yardım edenleri ise mükâfatlarını buldular. Bizler için de: "Yeryüzünde gezip dolaşın da öncekilerin akıbeti nice oldu bir bakın." (Rum, 42) ayetini dünyada bir okuma yeri oldular.

İnsan ne kolay günah işleyiveriyor... Arada bir nefsimize, geçmiş kavimlerin hikayelerini hatırlatmak gerek. ❖

(Bu yazının ve resimlerin kaynaklarına web sitemizdeki sayfasından ulaşabilirsiniz.)

İyilik ve Kötülüğün Karşılığı Nasıl Verilir?

HAZIRLAYAN: İBRAHİM YARDIM

Hz. Abdullah bin Abbas'tan (r.a.):

Allah Resulü sallallahu aleyhi ve sellem buyurdu:

"Her kim, bir iyilik yapmaya niyetlenir de ancak onu işleyemez ve eyleme geçiremez ise, Allah Teâlâ, (lütfundan) o kişiye tam bir iyilik yazar. (Niyetini işlenmiş bir eylem gibi kabul eder).

Eğer kişi niyetlendiği iyiliği (eyleme dönüştürüp) işlerse, Allah o iyiliği (çoğaltır) on katından yediyüz katına, hatta daha fazlasına kadar (yapılmış gibi) yazar.

Kişi şayet bir kötü amel işlemeyi ister ve (sonra vazgeçip) yapmazsa, Allah o kötülük niyetini, (terk ettiğinden dolayı) yanında bir iyilik olarak yazar.

Kişi yapmayı istediği kötülüğü eyleme koyarsa, onu da sadece bir adet kötülük olarak yazar, (iyilikte yaptığı gibi, sayısını çoğaltmaz)." ❖

Kaynak: (Buhârî; Müslim)

Şuur Merdiveninin Basamakları

ADNAN ŞİMŞEK

"Sizi yüksek yerlere çıkaran merdiveni asla küçümsemeyin."

İlerlemek için adım atarız, yükselmek için basamakları kullanırız. Zihin planında da buna benzer adımlar ve basamaklar vardır. Bir fikrin olgunlaşması ve bir inancın tahkiki iman mertebesine ulaşması bu basamaklarda ilerleyebilmesine bağlıdır.

Mesela bazı insanlar gerçekleşmesi imkansız olan bir hayalini fikir zanneder ve ömürlerini, paralarını bu hayal peşinde zayi eder.

Başka bir örneği ahirete iman konusunda verelim: Ahireti sadece duyduğunda hatırlayan birisinin imanı hayal mertebesindedir ve kat etmesi gereken uzun bir yol vardır; oysa "Gayb perdesi açılsa imanım artmayacak (değişmeyecek)" diyen Hz. Ali'nin (ks) ahirete imanı, hakkalyakîn veya adanmışlık mertebesindedir.

...

"Bir fikrim var!" dediğimizde o fikir veya niyetin hangi mertebede olduğu, kaç ayar olduğu önem ve değer taşır. Herhangi bir fikrin dimağ merdivenindeki yolculuğunu birlikte inceleyelim.

Arzu safhasında, hayal etmek ve tasavvur basamakları vardır.

Hayal etmek, şuur merdivenindeki ilk basamak. Büyük gelişmelerin temelinde büyük hayaller var. Büyük hayaller yoksa, büyük gelişmeler olmaz veya sürmez.

Mesela, yüzeysel baktığımızda ümit bahşeden bir fikir hayalimizden geçmiş olsun. Hayal, hüküm değildir. Hayal, hakikatle uyumlu olmazsa bunun adı hayalciliktir. Hakikat telakki olunan hayalin ömrü kısadır. Yeterli veriler ışığında ciddi araştırma yoksa, hayal mi, safsata mı olduğu anlaşılamaz.

Hayal kurmak ne kadar değerliyse, hayalci olmak, hayal basamağında takılıp kalmak da o kadar tehlikelidir... Hele hele hayalden aksiyona zıplanırsa, zarar verecek neticelere davetiye çıkarmışız demektir. Tıpkı merdivende sırayı bozup birkaç basamak üste atlamak gibi...

Hayal, dimağdaki diğer test basamaklarından geçer ve yeryüzü standartlarıyla uyumlu rota oluşturulursa, başarıya ulaşma ihtimali yükselir.

...

Hayal basamağından sonra, sıra 2. basamağa gelir: tasavvur.

Bu basamakta, hayal şekillenir, eskiz çalışmaları yapılır. Soyut halden, somut hale geçilmiş olur. Bir taslak proje ortaya çıkar.

...

3. basamakta, bu fikri akıl süzgecinden geçirmek, muhakeme etmek vardır.

Akıl tarafsız ve peşin hükümlerden uzak kalarak, hazırlanan proje üzerinde değerlemeler yapar. Fizibilite çalışmaları, verilerin yorumlanması, istişari bilgiler, analizler ve tecrübeler ışığında müzakereler gerçekleşir. Ekspertiz raporlarına bakar. Güçlü ve zayıf yönleri, fırsatları ve tehditleri irdeler.

...

4. basamakta aklın onayı veya reddi vardır. Yolculuğun bu mertebesinde proje reddedilir veya onaylanır. Subjektif değil, objektif olmayı gerektirir. Tasdik, projelendirilmiş bir fikrin uygun görülmesidir. Proje tasdik edilmişse, sıra vicdan faslına gelir.

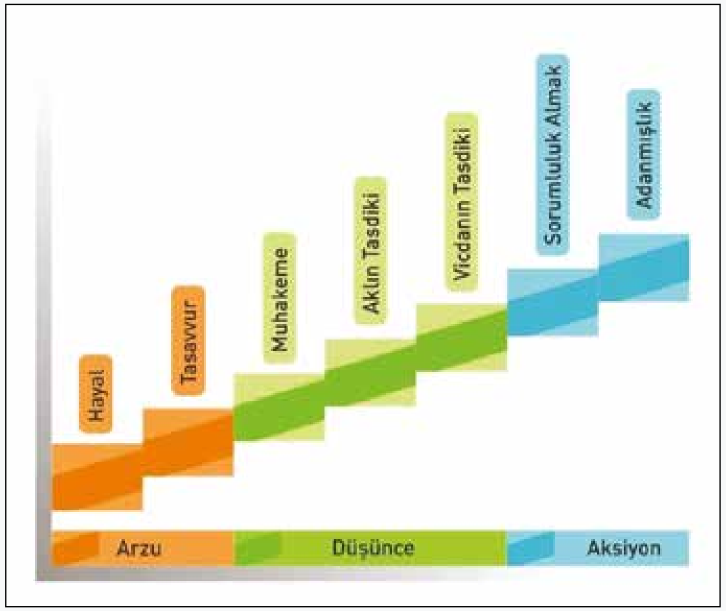
...

5. basamak, vicdanın onay faslıdır, yani izan. İnsan, iç huzuru ile "vicdanım rahat" der.

Hayalle başlayan bu yolculukta, aklın onayının yanı sıra; gerçekliğine, doğruluğuna gönlüyle de inanır ve benimser. Şuurun vicdan boyutunda gerçekleşen bu önemli onay, beşinci basamaktadır.

...

6. basamakta, artık iradenin tasdiki, yani sorumluluk almak vardır. Testlerden geçen hayale sımsıkı sarılmak, kolları sıvamak, bazen fanatik taraftarlık bu basamaktadır.

Ancak dimağ mertebelerindeki bu seyahatte basamaklar teker teker çıkılmazsa arızalar meydana gelir. Hayal mertebesindeki bir fikir 1. basamaktan 6. basamağa zıplarsa risk büyük olur. Delişmenlik ve ölçüsüzlük zarar getirir. **Hayal basamağından aksiyon basamaklarına heyecanla zıplayan düşünce taassuba düşer.** Yani körü körüne, plansız, programsız davranır. Alternatiflere körleşir. Heyecan vardır, b planı yoktur. Taassup, cehaletle beslenir. Hakikatin keşfine mani olur. Düşmanlıklara yol açar.

...

Hayal, şuur merdivenindeki basamakları birer birer çıkıp, 7. basamağa geldiğinde son mertebeye gelinmiş olur: adanmışlık.

İtikat seviyesine gelmiş olan şuurun adanmış bir ruh mertebesine gelmesi çok değerli bir güçtür. Emek verilerek elde edilmiştir. Bütün benliğimizle kabullenip dillendirdiğimiz vizyonumuzu bütün içtenliğimizle gerçekleştirme gayreti bu güçle olur.

...

Bu yolculukla, hayal seviyesindeki bir fikir; aklın, vicdanın onayı ve iradenin, ruhun hamlesi ile, testlerden geçmiş seviyede bir şuurla gerçekleşiyor demektir. Hayat bulup meyve vermeye namzet olur.

Dimağ basamakları (Resim 1) adım adım aşıldığı takdirde sınanmış, hakikatli ve kuvvetli bir fikir olur. Böylesine güçlü bir fikir, ümit verir. Başarılı olma ihtimali yüksektir.

Hesapta olmayan çeşitli engellerin aşılmasında adanmışlık seviyesindeki gücün değeri büyüktür. İradenin sürekliliğinde bu güç çok önemli bir rol oynar.

Hayalcilik ile şuur basamaklarından adım adım yükselen bir fikri birbirine karıştırmamak gerek. Bu merdivenleri aşmadan aksiyona geçmek, kumar oynamaktır. ❖

Faydalanılan kaynak: Bediüzzaman Said Nursi, Münazarat.

Eğitim ve Ders Çalışma Hatıralarım

PROF. DR. OSMAN ÇAKMAK

Öğrencilik hayatımda, daha ilkokul yıllarında öğrendiğim ve uygulamaya başladığım en önemli öğrenmeyi öğrenme metodunun, "yazarak öğrenme" olduğunu söyleyebilirim.

Özet çıkarırken kavram haritaları yapıyor, şemalarla konular arasındaki bağlantıları gösteriyorsunuz. Renkli kalemler kullandığınızda, öğrenmek istediklerinizi olabildiğince görsel hale getiriyorsunuz ve konuyu bütün halinde görebiliyorsunuz.

Özet çıkarmak, anahtar kelimeleri keşfetmek ve daha önemlisi konulara cevapları ile değil, sorularını bularak çalışmak öğrenmeye olağanüstü hız katıyor.

Kalem beynimizin ve vücudumuzun en doğal uzantısı aslında. Yazı yazma ve not tutma becerileri gelişirse vücudumuzun en değerli organını, beynimizi de geliştirmiş oluyoruz.

Sonra not almak, iletişimin en büyük yardımcısı olduğunun çoğumuz farkında değiliz. Not almak, sadece kaydetmek demek değildir. Gerçekten not tutmaya çalışırsanız aktif bir öğrenme süreci yaşıyorsunuz. Not tutmak, teoriyi pratiğe dönüştürüyor.

Yazı yazmak, teorik bilginin beyin tarafından daha iyi anlaşılmasını ve sonradan pratik bir uygulamaya ya da davranışa dönüştürülmesini sağlıyor.

Herkesin kendine göre bir not tutma biçimi var. Bu, kâğıt-kalemle de olur, yenilikçi teknolojilerden de faydalanabiliriz. Dijital not tutma teknikleri de önemli.

En önemli fikirler oturup yazmaya başladığınızda değil, en umulmadık yerde insanın aklına geliyor. Onun için baş ucunda her zaman bir defter kalem bulundurmakta fayda var. Söz uçar, yazı kalır.

Sonuç olarak yazarak çalıştığımızda, anahtar soruyu ve konunun püf noktasını daha iyi görebiliyoruz. ❖

(*)Baskı hazırlığındaki 'Maarif Davamız' kitabından alınmıştır, Akıl ve Fikir Yayınları

(Devam Edecek)

Dinleyip de Duyamadığımız...

HALİL İBRAHİM SERT

Kendinden geçercesine gitar çalan ve şarkı söyleyen bir müzisyeni seyrederken, gitarın ve müziğin büyüsünün insana bir ömür yetebildiği, belki de ömrünün her dakikasını dolduracak kadar kişiyi tatmin edebildiği izlenimi alıyorum.

Bir bilinci diri tutarak yaşamaya çalışırken, ruhumda yakalayamadığım o bağlılığı ve kendinden geçme halini bir müzisyende seyretmek içimi acıtıyor.

Peygamber'in evinin yakınında birbirlerini Kur'an dinlerken yakalayan ve "bir daha sakın bunu yapmayalım" diye sözleşen müşriklerin kendilerine engel olamayışlarını ve diğer gecelerde yine Kur'an dinlemeye gelişlerini hatırlıyorum.

Gönlümün yönelişlerine bakıyorum sonra, beni benden alan şarkılara. Bütün ömür dakikalarımı doldurduğum kendimden geçişlerimi, körcesine yapmaya devam ettiğim hatalarımı sıralıyorum önüme. Kaç notada battım, kaç bakışta, kaç gülüşte, kaç tatlı sözde...

Bir müzisyenin gitarının tellerine dokunup gözlerini kapatarak söylediği bir şarkıdaki o halis bağlılığı ve yönelişi, "bu hayatı bana verene karşı göstermeliyim" diyorum, elimde değil imreniyorum.

Müşriklerin, Kur'an'ın mesajını dinlemekten kendilerini alamayışlarını hayal etmeye çalışıyorum, "bu nasıl bir şey, dinleyip de duyamadığımız ne?" diye hayıflanıyorum!..

Yaşamak, dalgası çok bir deniz âdeta. Hangi dalga, hangi rüzgâr beni sahile ulaştırır bilmiyorum; ama denemeye devam etmekten başka çare de yok!

Gönlümüz O'na doğru çırpınıp durdukça, ruhumuz da ömrümüz de huzur bulacaktır... ❖

Ekonomik Krizde Ev Yönetimi Nasıl Olmalı?

FATMA MEBRURE ŞENLER

İktisatlı hayat, idareli ve ekonomik yaşam gibi ifadeler sizde nasıl bir izlenim bırakıyor? Belki bir çoğumuz bu tabirlerden sıkıntı, kaos veya zevk aldığımız birçok şeyi terk edip, çok az masraf etmek olarak algılayabilirsiniz. Aslında bu düşünce yanlıştır ve bu ifadeler ancak cimrilik ile bağdaşabilir.

Ekonomik hayat yaşamak akılcılığın göstergesidir. Yani nerede, ne kadar, ne şekilde harcayacağını bilen, doğru harcama yaptığı için zevklerinden de mahrum kalmayan insana "iktisatlı insan" deriz.

İktisat biliminde "iktisadi insan" farzedilir. Bu insanın tüm piyasadaki ürünlerin fiyatını aynı anda bildiği ve en ekonomik ve en kalitelisini seçtiği düşünülür. Bu şekilde piyasanın değişen fiyatlarına aldanmayan, bilinçli tüketici varsayılır. Bu varsayım sonucu her firma piyasaya en mükemmel şekilde girmek için mücadele eder. Böylece tüketicinin aldatılmadığı şeffaf bir piyasa oluşur.

Bu bağlamda biz de ihtiyaçlarımızı, piyasa araştırması yapıp, dış gösteriş ve reklamlara kapılmadan kaliteyi uygun fiyata alma eğilimine girsek, haliyle firmalar kalitesiz üretimden vazgeçmek zorunda kalacaktır.

Ekonomik kriz, işsizlik sorunu, asgari ücret, vergiler, faturalar, taksitler, günümüz dünyasında evi ve aile üyelerini doğrudan doğruya ilgilendiren konulardır. Bu yüzden evin özellikle de ev bütçesinin yalın ve akılcı bir düzenle yönetilmesi, evin sanki küçük bir işletmeymiş gibi ele alınması gerekir. Bir aileyi ve ailenin gelirini yönetmek, bir işletmeyi yönetmekten çok farklı bir iş değildir. Her iki durumda da paranın en çok yarar sağlayacak biçimde harcanması gerekmektedir. En çok kafa yorduğumuz işlerden biri alışveriş etmektir. Öncelikle yeterli zamanı bulmak kolay iş değildir. Sonra kişisel bir yetenek işidir, (bellek, sezgi, sağduyu gibi çeşitli yetiler ister). Ayrıca ailenin gereksinimlerini önceden düşünmek ve alınacakları iyi planlamak, boşuna masraf etmemek gerekir.

Peki alınacakların eve mutlaka gerekli olup, olmadığına nasıl karar verebiliriz?

Bunun da yolu, alınacak ihtiyaçtan ev halkının çoğu faydalanacaksa, hemen her gün kullanılacak bir şey ise, zaman harcamayı azaltan, az yorulmaya vesile bir şey ise alınabilir. Buna karşılık bir iki kullandıktan sonra işe yaramaz hale gelecek bir şeyi satın almak, ucuz dahi olsa gereksiz ve israftır.

Aslında satın almak istediğimiz çok şey, insani ihtiyaç değildir. Reklam uyarısı veya çevre özentisiyle oluşmuş, ihtiyaç olarak algıladığımız ürünlerdir.

Beslenme giderlerinin aile bütçesinin önemli bir kısmını tuttuğu göz önüne alınırsa, yapılacak ilk şey geliri hesaplayarak, giderleri ona göre ayarlamaktır. Çoğunlukla gelirler eve giren belli bir aylık ücretten oluşur. Bu durumda ihtiyaçlarımızı belirledikten sonra mutlaka gerekli olanlar seçilmeli, alışveriş listemiz azaltılmalıdır.

Bazı malların fiyatlarının, bir dükkândan öbürüne ne kadar değiştiği düşünülürse, alışverişi son dakikada yapmanın ne kadar yanlış olduğu hemen anlaşılır. Birkaç tane elmaya, iki yüz gram peynire, evin köşesindeki dükkandan "fazla para" ödenmek istenmiyorsa, alışveriş iyi programlanmalıdır. Üstelik her alışverişin, kendisi gibi milyonlarca alışveriş ile çarpılınca, ülke çapında nasıl ekonomik önem kazandığını ve bu işin faydasını göstermeye yeterlidir. Bizim gibi milyonlarca birey bir malı pahalıya almaya yanaşmazsa, toplumsal ve ekonomik değerler yerinden oynayıp, fiyatlar müşterinin arzu ettiği miktarlara düşebilir.

Örneğin; fiyatları indirimli bir markete giriyoruz, ihtiyaçlarımızı alıp, çıkıyoruz. Aldığımız her bir ihtiyacımızın daha ucuza bulabileceğimizi, her ürünün daha uygun satıldığı bir yer olabileceğini unutuyoruz. Genellikle kaliteli malı en uygun fiyata satan mağaza ve marketleri tespit edip, buralardan dayanıklı gıda maddelerini (hububat, bakliyat, un, şeker) toptan satın alabiliriz. Çabuk bozulan sebze ve meyveler için haftada bir kez semt pazarına çıkmak yeterlidir.

Aile bütçesinin önceden hesaplandığı şekilde gerçekleştirilmesi iyi bir piyasa araştırması ile olabilir

Aile bütçesinin önceden hesaplandığı gibi gerçekleştirilmesi ancak iyi bir alışverişle mümkündür. Günlük masrafın önemli bir kısmının kadınlar tarafından yapıldığı düşünülürse; işini bilen bir ev hanımı alışverişte yapacağı tutumlulukla, alışveriş kurallarını bilmeyen veya önemsemeden para harcayan bir ev hanımından en az %30'a kadar bir artırma sağlayabilir.

Piyasada mevsimine göre pahalı olan bir ürün varsayalım. Mesela kış ortasında, yaz sebze ve meyveleri fahiş fiyatlara satılır. Ancak böyle olmasına rağmen halk bu ürünleri sürekli alırsa, elbette satıcının da işine gelecek, fiyat indirimine gitmeyecektir.

Piyasadaki fiyatlar büyük ölçüde alıcının tepkisine göre değişkendir

Bu da şunu gösteriyor ki; tüketiciler kendi menfaatleri doğrultusunda hareket edip, buna göre alışveriş yapsalar, piyasa mecburen tüketicinin istediği yöne doğru kayacaktır. Pahalı bir ürün halk tarafından satın almama gibi bir tepki görse, haliyle fiyatlar inecek ve herkes istifade edebilecektir. Anlaşılacağı üzere, programlı alışveriş ile daha ekonomik geçinmek elimizdedir.

Ülkemizde sahte krizler yaşadık, yaşıyoruz. Dolar anormal ölçülerde yükseldi, gıda maddeleri stoklanıp, piyasaya sunulmayıp, kamu zararına haksız rekabet yapılabiliyor. Özellikle bazı gıda maddeleri market zincirlerinin raflarında boş bırakılarak, vatandaşa kıtlık ve pahalılık algısı oluşturuluyor. Bazı ürünler raflardayken market zincirleri tarafından üç, dört kez etiketi değiştiriliyor. Sosyal medyada da bu olay belirli kişiler tarafından manipüle ediliyor. Doların yükselmesi, fiyatların anormal artışı, bazı mihraklar tarafından desteklenmesi söz konusu. Halkımızın bu oyunlara gelmemesi ve panikle stok yapmaması gerekir. Eğer bu gibi durumlarda halk stok yapmaya girerse bu sefer fiyatlar daha da artacaktır. İlla ki bu stok yapan firmalar ve fiyatları anormal şekilde artıranlar karşılıklarını bulacaklardır. Sonuçta ekonomimiz normale dönecektir inşaallah. ❖

Küllî Şükür Nasıl Olur?

Her Şeyi Kuşatan Rahmet

PROF. DR. ALAADDİN BAŞAR

"Elbette böyle bir rahmet, senden küllî ve hâlis bir şükür ve ciddî ve sâfî bir hürmet ister. İşte, o hâlis şükrün ve o sâfî hürmetin tercümanı ve ünvanı olan Bismillâhirrahmânirrahîm'i de, o rahmetin vusulüne vesile ve o Rahmân'ın dergâhında şefaatçi yap." (Bediüzzaman, Sözler)

Bir dairenin çevresindeki bütün noktaların merkeze bakmaları gibi, bu kâinattaki bütün eşya da insanın etrafına toplanmışlar, onun hizmetine verilmişler, onun menfaatine göre vaziyet almış ve ona en faydalı olacak özelliklerle donatılmışlar. Bütün bunlar Allah'ın rahmetinin delilleridir.

Sadece bir tek örnek verelim:

Güneş'in insana hizmet etmesi için şu bildiğimiz özelliklere sahip olması, büyüklüğünün dünyayı etrafında gezdirecek kadar bir cazibe doğurabilmesi, ışığının dünyaya yaklaşık sekiz dakikada gelmesi, dünyaya yüz kırk dokuz milyon kilometre uzaklıkta durması gerekiyor. Güneş insanı tanımadığına ve bilemediğine göre, onun şu mevcut haline sahip olması ancak inayetle açıklanabilir. Yani, Allah'ın insanlara bir rahmeti olarak, Güneş o özelliklerle donatılmış ve insanın hizmetine verilmiştir.

Güneş'in ışığına, atmosferin kalınlığını, dünyanın süratini ve eğimini, portakalın C vitaminini, arının balını, koyunun sütünü ekleyebiliriz. Bütün bunlar, İlâhî rahmeti apaçık gösterirler.

Bu umumî rahmet, insan nevinin bütün fertleri için geçerlidir. Ayrıca bazı özel kişilere, İlâhî ikram olarak ihsan edilen nimetler, imkânlar, başarılar da rahmet kavramı içinde değerlendirilirler.

Bediüzzaman hazretleri, bütün kâinatın insana hizmet etmesinin ancak, "hikmet, inayet, ilim ve kudreti tazammun eden hakikat-ı rahmet" ile izah edilebileceğini nazara veriyor.

Rahmet; inayeti tazammun eder, yani inayet, İlâhî rahmetten doğar.

İnsanlardan örnek verecek olursak, bir kişi cömert olacaktır ki başkalarına yardım etsin; sadaka cömertliğin meyvesidir. Temel sıfat cömertliktir.

Allah'ın yardımı, inayeti, affetmesi gibi, cemâl tecellilerinin menbaı rahmettir. Yani Allah rahmet sahibi olduğundan yardım eder, ihsan eder, bağışlar vs.

Edilen rahmetlerde muhtacın ihtiyacının bilinmesi için "ilim", ona en uygun yardımın yapılabilmesi için de "hikmet" gereklidir. Yani, ilim ve hikmet de rahmette dâhildir, onun tecelli etmesinde bunlar da iki önemli esastırlar. Midenin ihtiyacını bilmek ilimdir, gıdaları onun hazmedebileceği şekilde yaratmak da ilim ve hikmeti birlikte gösterirler.

Ve yaratılan her şey İlâhî kudret ile varlık sahasına çıkarlar; hikmet, ilim, inayet ve rahmeti ilan ederler.

Böyle bir rahmet, insanlardan "küllî ve halis bir şükür, ciddî ve safî bir hürmet ister."

İnsan, sofrasındaki bir nimete, meselâ bir zeytine bakarken, onun bağlı olduğu ağacı, o ağacın takılı olduğu dünyayı, ona hizmet eden havayı, mevsimleri, güneşi, gece ve gündüzü hatırlasa küllî bir şükür yapabilir. Öte yandan, o zeytinden faydalanabilmesi için vücudunda yaratılan bütün organları ve sistemleri birlikte düşünebilse bunların tümü için de Rabbine ayrıca şükreder ve şükrünü bu manada küllîleştirebilir.

Şu var ki, insanların "zerreden ta şemse kadar" olan farklı dereceleri yahut "bir hurma çekirdeğinden meyve vermiş bir hurma ağacına kadar" olan mertebeleri, şükür için de geçerlidir. Zerre kadar şükür de vardır, güneş kadar şükür de. Aynı şekilde, çekirdek mertebesinde kalmış şükür de vardır, gelişip, inkişaf ederek ağaç olmuş şükür de...

"Şükrün halis ve hürmetin safi olması", o nimetleri sadece Allah'tan bilmek, sebeplere tesir vermemek, şükrüne ve hürmetine sebepleri, vesileleri karıştırmamak demektir.

"O zahirî sebebe istersen dua et, çünkü o nimet onun eliyle sana gönderildi." ifadesinden hareket ederek, sebepleri rahmetin birer vasıtası bilmek ve onlara olduğundan fazla önem vermemek ihlâsın gereğidir. ❖

Ziyaret

HAZIRLAYAN:
YÜKSEL KARAHAN

Biraz dalgın bir matematik profesörü, ailece görüştükleri bir doktorun ziline bastı. Kapıyı açan doktor onu karşısında görünce sevindi ve ısrarla içeriye davet etti. Hal hatır derken koyu bir sohbete daldılar.

Aradan uzunca bir süre geçtikten sonra profesör müsaade isteyerek kalktı ve kapıya doğru ilerledi.

Doktor, misafirini yolcu ederken, profesörden eşine de selamlarını söylemesini isteyince, dalgın profesör birden elini dizine vurdu ve "Eyvah!" dedi, "Ben buraya sizi alıp hemen eve götürmek için gelmiştim. Eşim fenalaşmıştı!.." ❖

İslamiyet Gelince Diğer Dinlerin Hükmü Ne Oldu?

PROF. DR. NİYAZİ BEKİ

Bir okuyucumuz, önceki dinlerin hükmünün İslâm'ın gelmesiyle bitmiş olduğunun ayetlerle açıklanmasını talep etmiş. Önceki dinlerin bâtıl olduğunu ayetlerle açıklamak konusunda şunlar söylenebilir:

a) Tevrat, İncil ve Zebur kitaplarının—aslı itibariyle—Allah'ın vahyi olduğu açıkça bildirilmiştir:

"O (Allah) sana kitabı, gerçeğin ta kendisi ve öncekileri doğrulayıcı olarak indirmiştir; daha önce insanlara doğru yolu göstermek üzere Tevrat ve İncil'i indirmişti; furkanı da indirdi. Bilinmeli ki Allah'ın âyetlerini inkâr edenler için şiddetli bir azap vardır. Allah suçlunun hakkından gelen mutlak güç sahibidir" (Âl-i İmran, 3/3-4) mealindeki ayetlerde Tevrat ve İncil'in ilahi, semavî kimliği nazara verilmiştir.

...

Tevrat ve İncil, semavî kitap olmalarına rağmen, daha sonra mensupları tarafından tahrif edilerek BÂTIL bir duruma sokulmuştur

Bilindiği üzere, Tevrat, Zebur ve İncil, Kur'an-ı Kerîm gibi lafzî ve nazım olarak mucize olmamasından, zamanla art niyetli ve dessas insanların eli ile tahrife uğramıştır. Bu yüzden hükümleri, Kur'an'ın gelmesi ile iptal edilmiştir. Bu kütüb-ü mukaddesenin tahrif edildiğini ilan eden, Kur'an-ı Kerîm'de tevile açık olmayan çok ayetler mevcuttur. Bazılarının meallerini aşağıda verelim:

"Onlardan bir grup, okuduklarını kitaptan sanasınız diye kitabı okurken, dillerini eğip bükerler. Halbuki okudukları kitaptan değildir. Söyledikleri, Allah katından olmadığı halde, 'Bu Allah katındandır' derler. Onlar bile bile Allah'a iftira ediyorlar." (Âl-i İmran, 3/78)

"Ey Ehl-i Kitap! Niçin hakkı bâtıla karıştırıyor ve bile bile hakkı gizliyorsunuz?" (Âl-i İmrân, 3/71)

"(Yahudilerden) Elleriyle kitap yazıp, biraz para almak için: 'Bu Allah tarafındandır.' diyenlerin vay haline! Vay o ellerinin yazdıklarından ötürü onlara! Vay o kazandıkları vebal yüzünden onlara!" (Bakara, 2/79)

"(Ey iman edenler!) Nasıl olur onların size güvenmelerini beklersiniz ki, onlardan bir zümre vardı ki, Allah'ın kelamını işitip akılları aldıktan sonra, bile bile onu tahrif eder, değiştirirlerdi." (Bakara, 2/75)

"Ey Peygamber! Kalpleri inanmadığı halde ağızlarıyla 'inandık' diyenlerden inkâra koşuşanlar da, Yahudilerden yalanı can kulağıyla dinleyen ve sana gelmemiş bir topluluk hesabına casusluk edenler de seni üzmesin. Onlar kitaptaki kelimelerin yerlerini ve anlamlarını değiştirirler; 'Size şu hüküm verilirse alın, o verilmezse kaçının' derler. Allah birisini fitneye düşürmek isterse, artık sen onu Allah'ın elinden kurtaramazsın. Allah onların kalplerini temizlemek istememiştir. Dünyada onlar için bir rezillik, âhirette ise büyük bir azap vardır." (Maide, 5/41; ayrıca bk. Maide, 5/13. ayet)

"Ey Kitap ehli, elçimiz size geldi, Kitap'tan gizlediğiniz şeylerin çoğunu size açıklıyor, çoğundan da geçiyor. Gerçekten size Allah'tan bir nur ve açık bir Kitap gelmiştir." (Maide, 5/15)

"Kendilerine kitap vermiş olduğumuz kimseler (Yahudi ve Hristiyanlar), onu (Muhammed'i) tıpkı evlatlarını tanıdıkları gibi tanırlar. Böyle iken, onlardan bir kısmı, bile bile gerçeği gizlerler." (Bakara, 2/146; ayrıca bk. Enam, 6/20)

...

İncil ve Tevrat'taki tezatlar değiştirilip bozulduklarını gösterir

Bunlar Kur'an içindeki naklî delillerdir. Aynı zamanda, aklî ve mantıkî delilleri de İslam âlimleri kitaplarında beyan etmişlerdir. Zaten, hâlihazırdaki Tevrat ve İncil, ispata lüzum kalmadan, kendi kendini çürütecek tenakuzlarla doludur.

Dünyada en kolay iş, İncil ve Tevrat'ın tezatlarını göstermektir. Mesela, teslis inancı, günah çıkarmak, vaftiz,—hâşâ—melekler Allah'ın kızlarıdır inancı, rahiplerin ilah yerine konulması, kilisenin kul ile Allah arasında vasıta olması, Allah'ın papa ile hulul etmesi inancı, daha buna benzer, hak bir dinin ve akıl ve mantığın kabul etmeyeceği birçok safsata tahrif edildiklerini gösterir.

...

Bu tahrif konusundan başka, son kitap Kur'an'ın indirilmesiyle, önceki kitapların hükümlerinin yürürlükten kaldırıldığını belirten ayetler de vardır. Örneğin:

"Kuşkusuz Allah katında din İslâm'dır. Kitap verilenler, ancak kendilerine ilim geldikten sonradır ki, aralarındaki hak tanımazlık yüzünden ayrılığa düştüler. Allah'ın âyetlerini inkâr edenler bilmelidirler ki, Allah'ın hesabı pek çabuktur." (Âl-i İmrân 3/19) mealindeki ayette İslam dininin gelmesinden sonra diğer dinlerin füruata dair hükümlerinin yürürlükten kaldırıldığına işaret edilmiştir.

Bunun gibi, ***"Kim İslâm'dan başka bir din arama çabası içine girerse, bilsin ki bu kendisinden asla kabul edilmeyecek ve o âhirette ziyan edenlerden olacaktır."*** (Âl-i İmrân 3/85) mealindeki ayette aynı hakikat açıkça ifade edilmiştir.

İslâm âlimleri de İslâm'ın daha önceki şeriatları tamamen veya kısmen yürürlükten kaldırdığında hemfikirdir.

Kur'an, en son Kitap olup kıyamete kadar gelen bütün insanlara hitap ettiği için eski dinlerin bazı hükümleri—ilahî hikmete uygun olarak—yürürlükten kaldırılmıştır. Dinlerin temel esasları olan iman hakikatleri, evrensel ahlaki değerler,—namaz, oruç gibi—bazı temel ibadetler hariç, diğerleri zaman ve zamana uygun biçimde ya tamamen ortadan kaldırılmış yahut uygulanabilir bir duruma tadil edilmiştir.

Yine, ***"Onlar, ellerindeki Tevrat'ta ve İncil'de yazılı buldukları o elçiye, o ümmî peygambere uyarlar. Peygamber onlara iyiliği emreder ve onları kötülükten meneder; yine onlara temiz şeyleri helâl, pis şeyleri haram kılar. Ağırlıklarını kaldırır, üzerlerindeki zincirleri çözer. O peygambere inanan, onu koruyup destekleyen, ona yardım eden ve onunla birlikte gönderilen nura uyanlar, işte bunlardır kurtuluşa erenler"*** (Araf, 7/157) mealindeki ayette Hz. Muhammed'in (sav) eski iki kitaptaki bazı hükümleri ortadan kaldırdığı, kedilerine ceza olarak verilen bazı ağır yükleri hafiflettiğine işaret edilmiştir. Bütün bu ayetler konuyu net bir şekilde açıklamıştır. ❖

Çocuğum Namaz Kılmıyor, Ne Yapayım?

YUSUF YALÇIN

Yıllar önce Zafer okuyucuları ile "Çocuğuma Namaz Alışkanlığını Nasıl Kazandırırım?" başlıklı iki yazı paylaşmıştım. Hamdolsun o zamanlar kendi çocuklarım için uygulamayı düşündüğüm ve kendim için yazdığım ve paylaştığım o yazılarımdaki programı uyguladık ve halen uygulamaya sabırla devam ediyoruz. Biri ergenliğe giren, diğerleri de ergenlik sınırında olan yavrularım artık biz hatırlatmadan beş vakit namazlarını kılıyor, ezana duyarlı, cami ve cemaatle namaza önem veren ve en önemlisi bunu bir zorlama olarak değil, severek, isteyerek kulluk şuuru ile yapıyor bir durumdalar. Elhamdülillahi haza min fadli Rabbi...

...

Bu yazılarımızdan haberdar bir aile dostum, lise yaşına gelen çocuğunun namaza karşı duyarsız olduğunu, bundan dolayı da şu hadise dayanarak ona karşı bazı yaptırımlar uygulamayı düşündüğünü paylaştı: ***"Çocuk yedi yaşına geldiğinde ona namazı emredin, 10 yaşına geldiğinde halen kılmıyorsa onu hafifçe dövün."*** Bu konuda fikrimi sordu. Konuyu önemli gördüğüm için de bu konuda üçüncü yazımı kaleme almaya karar verdim.

Hadis iki kısımdan oluşuyor. İlk kısmı şöyle: ***"Çocuğa yedi yaşından itibaren namazı emredin..."*** Yani yedi yaşından itibaren namaz eğitimine başlayın. İkinci kısım ise, ***"10 yaşına geldiğinde halen namaz kılmıyor ise onu hafifçe dövün."***

Ebeveyn olarak bu hadisin ikinci kısmına bakabilmemiz için öncelikle ilk kısmı ile ilgili vazifemizi hakkıyla yapmış olmamız gerekiyor. Bunu anlamak için kendimize şu soruları soralım: "Yedi yaşından itibaren çocuğuma kademeli olarak namazı anlattım mı? Sevdirmek için gayret ettim mi? Ben kendim namazlarımdaki ciddiyetimle çocuğuma örnek oldum mu? Yoksa haftanın 3-5 günü kaçırdığım sabah namazları ile, yatmadan evvel yarım uykulu alelacele kıldığım yatsılarımla, sünneti terkedip vaktin sonuna doğru bıraktığım farzlarımla, yolculuklarda iş güç arasında kazaya bıraktığım namazlarımla ona kötü örnek mi oldum?"

Bu sorulara verdiğimiz cevaplardan bir ikisi bile olumsuz ise, hadisin ikinci kısmını dikkate almak için vazifelerimizi yapmamışız demektir.

Kıymetli dostlar, 7 ile 10 yaş arası, 4 yıllık bir süreç demektir. Bu 4 yılın her günü, günde 5 defa çocuğuna namazı hatırlatan bir ebeveynin, kendisinin de namazda tavizi yoksa o zaman çocuğunun namaz kılmamasından dolayı bu hadisteki ikinci kısmın muhatabı olabilir. Yani matematiksel olarak 4 x 365 x 5 = 7300 defa namaz çabası sarfeden bir ebeveyn için "çocuğum bunca çabama rağmen namaza başlamadı, o zaman artık farklı biz çözüm düşünmeliyim" diyebilir... Ancak şunu da unutmadan: **Orası Medine, ya burası?**

Bu hadisin söylendiği toplumda Bilal-i Habeşi'nin (ra) okuduğu ezanla yankılanan Medine sokaklarında her yerden heyecanla Allah Resulü'nün (sav) arkasında namaz kılmak için Mescid-i Nebeviye koşan, kadını ve erkeği ile namaz odaklı yaşayan bir toplum vardı. İşte o Medine'de, o toplumda birisi namaz kılmıyor ise, cemaate gelmiyor ise zaten ya ciddi bir bahanesi vardı veya İslam'dan nasiplenememiş biriydi...

Şimdi ise ezanın sesini trafik gürültüsü içinde zor duyan (belki duyamayan), herkesin dünyaya daldığı, dünya odaklı bir toplumda yaşıyoruz. Camilerimiz malesef cemaatsiz ve gençlerimiz azınlıkta. Çocuklarımız, belki de hiç namaz kılmayan onlarca arkadaşı ile ve belki de İslam'a dair hiçbir kelamın konuşulmadığı sınıflarda eğitim görüyorlar. Yani yeni nesil bir nevi fetret dönemi yaşıyor.

Sahabenin tüm gündemi Allah'ın ve Resulü'nün (sav) istediği ve emrettiği gibi yaşamak iken, bizim gündemimiz siyaset, futbol, ekonomi ve dünya... Sahabeden iki kişi bir araya geldiğinde gündemleri, merakları, Allah'ın yeni nazil olan ayetlerini, Allah Resulü'nün (sav) nasihatlerini konuşmak iken, bizler selam kelamdan sonra elimizdeki telefonlarla her birimiz ayrı dünyalara dalıp gidiyoruz...

Özetle diyorum ki, namazdan ve İslam'dan bu kadar uzak bir toplumda kızarak döverek değil, bir insan sadece sevgi ve şefkatle namaza alıştırılabilir. İlgi ve ikna ile Allah'ın emirlerine yakınlaştırılabilir. Yoksa kaş yapalım derken, aksine göz çıkarmış olur, sevdireceğimize nefret ettirmiş oluruz. Şu hadis hayat rehberimiz olmalı: ***"Kolaylaştırın zorlaştırmayın; müjdeleyin, nefret ettirmeyin!"*** (Buhari, İlim, 11)

...

Sevgili dostlar, Hazreti Nuh'un ümmetine 900 küsür sene hak ve hakikatı anlattığı malumunuzdur. Bu ümmetin inanmayanları içinde malesef kendi evladı da vardı. Şimdi şu ayetlere dikkat kesilelim:

"Derken gemi onları, dağlar gibi dalgalar arasında götürmeye başladı. Nûh, uzak duran oğluna, "Haydi yavrum gel, sen de bizimle birlikte gemiye bin, kâfirlerle beraber olma!" diye seslendi. Oğlu: "Beni sudan koruyacak bir dağa sığınacağım" diye cevap verdi. Nûh dedi ki: "Bugün Allah'ın hükmünden ancak O'nun esirgedikleri kurtulacaktır" derken aralarına dalga giriverdi, böylece o da boğulanlardan oldu." (Hud 42-43)

Dile kolay 900 küsür sene insanlara nasihat etmiş, onların içinde oğlu da var... Ama son anında bile ona "yavrum" diyerek şefkatini eksik etmemiş. İçi yanmış bir baba olarak, suların yeryüzünü kaplamaya başladığı hengâmede bile Allah'a isyandan vazgeçmesi için ***"kafirlerle beraber olma"*** diyerek çaba göstermeye devam etmiş. Buna rağmen oğlunun hidayetten nasibi olmamış, ama baba vazifesini yapmış.

Kendimize soralım, kaç sene yavrumuzun namazsızlığına veya Allah'ın emirlerine lakayt kalmasına tahammül ettik, sabır gösterdik? Kaç yıl sevgimizi ve şefkatimizi eksik etmeden, bıkmadan, bıktırmadan ona Allah'ın emirlerini sevdirerek anlatmaya devam ettik? Kaç yıl evladımız için içimiz yanarak, korkarak dua ettik?

...

Son olarak şu ayeti de hatırlatıp, Nuh kıssası ve bu ayetin bize verdiği dersi tefekkür ederek yazımızı sonlandıralım: ***"Kuşkusuz sen istediğini hidayete erdiremezsin. Ama Allah dilediğini hidayete erdirir ve hidayete erecek olanları en iyi O bilir."*** (Kasas Suresi, 56)

Bu ayetten ve kıssadan şu dersi alabiliriz: Nuh gibi sabredip, sevgini ve şefkatini eksik etmeyeceksin. Pes etmeyecek, anlatacak, dua edeceksin. Sen 90, evladın 70 yaşında olmuş olsa bile, madem halen evladın, vazifeni yapmaya devam edeceksin. Ama buna rağmen de olmuyor ise, Allah'ın hükmüne boyun eğeceksin, çünkü hidayet O'nun elindedir... ❖

Rehber, Azık, Binek Varsa Yolculuk Güzeldir

YAŞAR DEĞİRMENCİ

Dünya yolunda her an ilerleyen yolcuyuz. Peki, rehberimiz kim, azığımız ne, kullanacağımız bineğimiz var mı?..

Peygamberimiz bir gün Hz. Ömer'in oğlu Abdullah'ın iki omzundan tutar ve ona nasihatta bulunur: ***"Dünyada sanki bir yabancı ya da yolcu gibi ol!"***

Peygamberimizin bu nasihatini benliğine sindirmiş olan Abdullah bin Ömer de şöyle der:

"Akşam olunca sabaha çıkmayı bekleme, sabah olunca da akşama çıkmayı bekleme! Sağlığın yerinde iken, hastalanınca yapamayacağın şeyleri; sağ iken de, öldükten sonra yapamayacağın şeyleri yap!"

Hem vereceği nasihatin önemini vurgulamak, hem de ona yakınlık göstermiş olmak için İbni Ömer'in omuzlarından tutan Peygamberimizin yaptığı tavsiyenin mânâsı üzerinde durup düşünelim.

Peygamberimiz, yaptığı bu nasihatla; Müslümanın dünyaya bakış açısını belirleyen bir ölçü vermiştir. Verilen bu ölçü nedir?

Müslüman her şeyden önce bu dünyada yaşamaktadır. O halde Müslümanın dünya ile alakadar olması kaçınılmazdır. Fakat önemli olan husus, insanın bu dünyada gerçek bir yolculuk yaptığıdır. İnsan her saat, her an ve her nefes alıp verişte farkında olsun veya olmasın belli bir sona doğru yaklaşan bir yolculuk içerisinde bulunmaktadır. İnsan bu dünyaya gelmiş ve kalıcı vatanı olan ahirete doğru yol almaktadır. Her an alıp verdiği nefeslerle hayatının bir kısmını geride bırakmakta, ahirete doğru belli bir mesafe kat etmektedir. Her batan güneş, her koparılan takvim yaprağı, her akşam uyuyup, sabah kalkmak dahil işlenen her amel yolculuğun adımlarından başka nedir?

...

Hz. Mevlana'nın Mesnevi'sinde verdiği örnek canlıdır, günümüz dünyasında Müslümanların dünya-ahiret dengesini korumasında ölçü olması bakımından da önemlidir: Dünya nedir? Allah'tan gafil olmaktır. Para, ticaret, kadın, erkek vs. dünya değildir. Suyun geminin içinde olması geminin helakidir. Geminin altındaki su ise, geminin yüzmesine yardımcıdır. Diğer bir ifade ile 'hayat gemisi'nin yüzmesi için dünya ve madde suyu mutlaka lazımdır. Fakat onu geminin içine (kalbe) sokmamak lazımdır.

İmam-ı Rabbani Hazretleri de ***"Seni Allah'tan uzaklaştıran ne varsa o dünyadır."*** tarifini yapar. Onun izini süren Allah dostları da "paranın yeri kasadır, kalp değildir." demişlerdir.

Şu halde mesele dünya-ahiret konusunda ölçü ve dengeyi bozmamaktır. İllâ bu denge bozulacaksa ebedî kalacağımız yer (ahiret), geçici kaldığımız yere (dünyaya) tercih edilmelidir.

...

İnsanın dünyadaki durumu ebedi kurtuluşu kazanıp kaybetme meselesi olunca, yapılması gereken en doğru iş ne olmalıdır? İlk akla gelen, bu yolculukta doğru bir rehber ve yol göstericiyi bulmaktır. Her halimizde bize yardım eden, bize lütufkâr davranan, yarattığı insanı en iyi bilen Allah, akıl yanında ona doğru yolu gösterecek bir rehber de vermiştir. Bu rehber insanlığın başlangıcından beri insanlara gönderilen ve aynı hak yolu gösteren 'vahiy'ler yani kutsal kitaplar ile bu kitapları insanlara ulaştıran Allah'ın Elçileridir. Bu rehberler zincirinin son halkası da Kur'an ve onu bizlere tebliğ eden Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'dir. Ondan sonra artık hiçbir kitap veya peygamber gönderilmeyecektir. Bu sebeple kıyamete kadar gelecek tüm insanların her iki dünya huzuru ve başarısı için yegâne rehber, Kur'an ve Kur'an'ın tebliğcisi Hz. Muhammed'dir (sav).

Yolculuğun sağ salim gerçekleşmesi ve istenen noktaya varabilmesi için gerekli başka bir husus daha vardır ki o da yol azığıdır. Bu ahiret yolunun azığı ise sağlıklı ve sağlam bir imandır. Nasıl ki yolculuğa, hele zor, yorucu ve uzun bir yolculuğa çıkan biri için yol ihtiyaçlarını tedarik etmek mecburi ise, aynı şekilde bu dünyadan ahirete doğru yol alan bir insan da azığını tedarik etmek zorundadır.

Yolculukta lüzumlu olan diğer bir husus binektir, vasıtadır. Bu olmadan yaya olarak uzun ve zorluklarla dolu bir yolu katedip hedefe varmak çok zor olur. Onun için insanın bir de bineğe ihtiyacı vardır. Bu binek/vasıta da salih ameldir. Allah'ın ve Resulü'nün öğrettiği tutum ve davranışlardır. Bunlar ahirete zarar etmeden varmak için insanın kullanacağı bineğidir. Yani insan, Allah'ın iradesine ve rızasına uygun fiilleri işlemede ne kadar başarılı olursa, İslâm'ı ne kadar yaşar, hayatını İslâm'ın ilkelerine göre düzenlerse, o derece güçlü ve kuvvetli bir bineğe sahip olmuş olur. Böylesine uzun ve güç bir yolculukta zayıf ve cılız bir binek, insanı yolda bırakabilir.

Akıllı insan, rehberi, azığı ve bineği olmadan yola çıkmayı düşünmez. O halde en aklı başında davranış, ahirete ilerlerken doğru rehberin izinde olmak, azık ve bineğimizi de ihmal etmemektir.

Madem bizler, Rabbimizin lütfuyla, Müslüman olmuşuz, rehberimiz olan Kur'an-ı Kerim'i, Allah'ın Elçisi Hz. Muhammed'i ve onun gerçek takipçileri olan âlimlerimizi bulmuşuz; bunlardan istifade etmeli ve bu nimetlerin değerini bilmeliyiz. ❖

Ruhsal Şifa

'Kaynana-Gelin Yakın mı Olmalı, Uzak mı?'

FEYZULLAH AKDAĞ
Psikolojik Danışman

Soru: Babamın iki katlı evi var "evlenince kiraya çıkma gel alttaki evde otur" diyor. Ancak nişanlım bunu özgürlüğü kısıtlanacağı gerekçesiyle reddediyor. Nişanlımla bu konuyu konuştuğumda evlenen arkadaşlarından örnekler vererek haklı olduğunu iddia ediyor. Bu sorunu aşamıyoruz lütfen yardımcı olur musunuz?

Cevap: Evlilik kurumunun temel harcında ciddiyet ve gerçekçilik olmalıdır. Aşırı romantik ve tozpembe bir hayat düşleyen insanların, evliliğin ne demek olduğunu anlayabilecek olgunlukta olmadıkları ortadadır. Maalesef birçok gencimiz ve özellikle genç kızlarımız medyanın ve çevrenin telkinleriyle evliliği bir pranga; kaynana/kayınbabayı ise pranga üstüne pranga olarak görmektedir. Üzülerek söylemeliyim ki, ilgilendiğim birçok vakada genç kızlarımızın evliliğin ilk şartı olarak kaynana-kayınbabadan olabildiğince uzak bir evde oturma şartını öne sürdüklerini görüyorum. Bu şart kabul edilmediği takdirde evlilik teklifini reddeden birçok genç kızımız var. İşin ilginç yanı ise henüz kendisine talip olan erkeğin ailesini tanımadığı halde bu ön şartı sunmaları kızlarımızın ciddi bir önyargı ile yetiştiklerini gösteriyor.

Peki, doğrusu nedir?

Bu konunun aslında insan ilişkilerinin tümünde olduğu gibi değişmez, kesin bir doğru cevabı yoktur. Zira her durum kendi koşulları altında değerlendirilerek karar verilmelidir. Bazı durumlarda ayrı yaşamak, bazı durumlarda da beraber yaşamak en doğru karar olarak karşımıza çıkar. Ancak bu kararı verirken en önemli nokta tüm ön yargıların bir tarafa bırakılmasıdır. Bu, sadece genç kız için değil iki tarafın tüm fertleri için geçerlidir. Damat-gelin adayımız da kaynana-kayınbaba adayımız da tüm önyargılarından arınmış olarak birbirlerine karşı açık ve samimi olmalıdırlar.

Nice gelin ve kaynana değil ayrı katlarda yaşamak; bir ömür boyu aynı evin içinde huzur içinde yaşamıştır. Ancak bunun tersi durumlara da bolca örnek vardır. Bu bize başta belirttiğimiz gibi kesin bir cevabın olmadığını her vakanın kendi şartları içinde değerlendirilmesi gerektiğini gösterir.

Anadolu kültüründe öteden beri gelin, damadın ailece yaşadığı eve gelir ve birlikte yaşarlar. Damadın erkek kardeşleri evlenince de evin fiziki imkânlarına göre önceden evlenen erkek yeni eve çıkar onların boşalttığı odaya yeni çift gelir. Belki de gelin kelimesinin kökünün "gelmek" kelimesinden türemiş olması erkeğin evine yeni eklenen kişinin kız olduğu kabulünden kaynaklanmaktadır. Bu durumun birçok avantajı olmakla beraber dezavantajları da elbette mevcuttur. Tıpkı özellikle şehirleşmenin arttığı modern dönemde çiftlerin ayrı yaşamalarının artmasının avantajları ve dezavantajları olduğu gibi.

...

Öncelikle değişen şartları göz önünde bulundurduğumuzda gelinin, kocasının ailesiyle aynı ev içinde yaşamasının pek sağlıklı olmayacağı ortadadır. Zira artık ne evler eski büyüklüğe ve fiziki imkânlara sahip ne de karı-koca ilişkisinin mahremiyetinin bu durumu kaldırması mümkündür. Ancak yakın ya da alt-üst bağımsız evlerde yaşamaktan bahsedebiliriz.

Yakın ya da alt-üst evlerde yaşamak söz konusu olduğunda gelin hanımın kocasının ailesini tanıması daha kolay olacaktır. Aynı zamanda doğacak çocuklar nine ve dedeleriyle büyüyecekleri için kültürel aktarım çok daha kolay olacaktır. Bu vesileyle çocuklar manevi değerlerini saf şefkatle donanmış atalarından alarak çok daha kalıcı bir terbiye ile büyümüş olurlar. Bu durum çocuklarda akraba ilişkilerinin önemini de anlamalarına yardım edecektir. Bunun dışında genç çift yeni çıktıkları evlilik yolunda kendilerinden çok daha tecrübeli anne ve babalarından her anlamda kolayca istifade edebilirler. Ancak gerek damat/gelin gerekse kaynana/kayınbaba arasında baştan bir önyargı ile bu ilişki başlamışsa, taraflar birbirlerine karşı şeffaf ve samimi değillerse, haliyle bu yakınlık birçok çatışmanın da kaynağı olacaktır. Bu durum en başta damat adayının dikkat etmesi gereken bir konudur. Anne babası onu ve müstakbel hanımını neden yanlarında istiyorlar? Bu konuda anne ve babasının samimiyetinden ve halis niyetinden emin midir? Gelin hanım ise "özgürlük" kuruntusunu bir tarafa bırakarak önyargısız ve gerçekçi bir olgunlukla konuya yaklaşmalıdır.

Sırf özgürlüğünün kısıtlanacağı endişesiyle kaynana ve kayınbabasından uzak bir semtte eve taşınan gelinlerin ilerleyen süreçte evlat sahibi olduğunda gerek kendi anne babasından gerekse de kaynana ve kayınbabasından yardım istediklerini çokça görüyoruz. Kendi evladına bakmaları için o yaşlı insanları bazen aylarca hatta yıllarca evlerinden ayırıp bakıcı olarak evlatlarına baktırdıklarına şahit oluyoruz. Ancak özgürlük denen şey beraberinde sorumluluğu da getirmektedir. Kısıtlanma endişesiyle yanlarına yerleşmediğiniz insanları, evladınıza baktırmak için evlerinden uzun süre alıkoymanın ahlaki açıdan hükmünü sizlere bırakıyorum. Elbette nine ve dede olan o insanlar severek torunlarına bakıyorlar, ancak buradaki açık çelişki üzerine de düşünmek gerekmez mi?

Sonuç itibariyle nişanlınıza ve size tavsiyem "özgürlüğün kısıtlanması" fikrinin tamamen bir kuruntu olduğunu anlamanız; evlilik kurumunun gerçeklik ve ciddiyeti gerektirdiğini hatırlamanızdır. Modern cereyanların ve sanallığın dört bir yanımızı kuşattığı şu dönemde özgürlüğü anne/babalardan uzak kalmakta aramanın makul bir yol olmadığını görmemiz gerekir. Eğer gerçekten özgürlük istiyorsak öncelikli olarak dalıp çıkamadığımız sosyal medya/sanal oyun bağımlılığımızdan ve buralarda bizlere telkin edilen yanlış fikirlerden kurtulmayı deneyelim. Sağlıklı nesillerin güçlü ailelerden geleceğini; güçlü ailelerin de güçlü aile bağlarıyla mümkün olabileceğini idrak etmemiz gerekiyor. Damat, gelin, kaynana ve kayınbaba adayları bahsettiğimiz güçlü bağları kuracak niyette ve kabiliyette değilse ayrı yaşamak; bilakis tüm taraflar aynı halis niyette ise olabildiğince yakın yaşamak en doğru karardır. Zira bu halis niyet tüm taraflarda varsa şeffaflık, dürüstlük ve açıklık gibi erdemler de beraberinde gelecek taraflar birbirlerinin mahremlerine de saygı duyacaktır. ❖

Sorularınızı **ruhsalsifa@gmail.com** adresine yazabilirsiniz.

düşünceler

HAZIRLAYAN: ASLINUR BAHAR

Her çağda şartlar ne kadar ağır ve umutsuz olursa olsun
inananlar için bir "Nuh'un Gemisi" vardır.
— SEZAİ KARAKOÇ

Çok fazla iyi niyet,
iyi niyetli olmamak kadar kötüdür.
— L. J. ROWLAND

Akıl bir meş'aledir.
Kör için göz, beden için can,
dilsiz için sözdür.
— YUSUF HAS HACİP

Her şey geçer, her şey unutulur.
Kendini bir felaketin içinde kaybetmenin manası yoktur.
— KUYUCAKLI YUSUF

Düşüncelerin neyse hayatın odur.
Hayatının gidişatını değiştirmek istiyorsan,
düşüncelerini değiştir.
— W. SHAKESPEARE

Başarı, her gün tekrarlanan
ufak çabaların toplamıdır.
— R. COLLİER

Konuşulan değil,
yaşanan değerler önemlidir.
— DOĞAN CÜCELOĞLU

İnsan için en zor şey,
her gün insan kalabilmektir.
— CENGİZ AYTMATOV

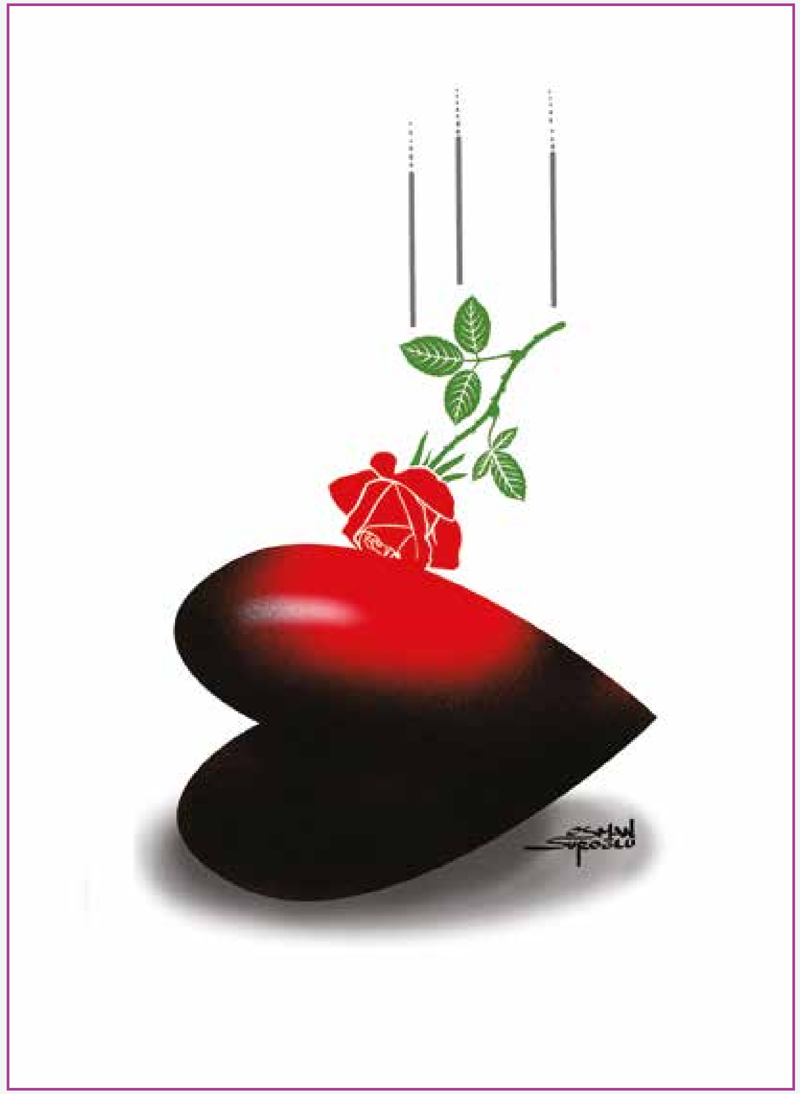
Ölmek felâket değildir.
Asıl felâket, öldükten sonra başa
gelecekleri bilmemektir.
— İMAM-I RABBÂNÎ (RA)

Dünün acısı, bu günün gücüdür.
— P. COELHO

Bir kez daha anlıyoruz ki, şehir hayatı
bizi sadece topraktan değil, aslımızdan
da uzaklaştırıyor.
— İBRAHİM TENEKECİ

OSMAN SUROĞLU

Gül

Karikatür Okumaları

Kararan gece Güneş'in doğmasıyla aydınlanır. Kararan kalpler ise, gül ile sembolize edilen Peygamberimizin nurlu mesajlarıyla aydınlanır.

Kile sormuşlar "neden gül kokuyorsun?" diye, "güllerin arasında kalmıştım" demiş.

Kalbimiz de Allah'ın Elçisi'nin nuru ile nurlansın ve hissizlikten, yani ölmekten kurtulsun. Hele de gaflet bulutlarının dağıldığı bu üç aylar mevsiminde, kalbimiz o Hidayet Güneşi'nin nuruyla arınsın.❖

"Allah'ın ölçüleri,
ilk gün güneşin doğudan doğup batıdan battığı gibi eski...
bugün doğudan doğup batıdan battığı gibi yeni...

ve yarın doğudan doğup batıdan batacağı gibi yepyenidir!"

M. Selahaddin Şimşek

www.zaferdergisi.com

ISSN 2618-6047
00543
9 772618 604758

www.zaferdergisi.com

www.zaferdergisi.com